

# Skövde kommuns delårsrapport 2018

Skövde kommun



# Innehållsförteckning

1	Inledning.....	3
2	Sammanfattande bedömning ekonomi och verksamhet.....	3
3	Ekonomisk sammanfattning.....	3
4	Viktiga händelser och utveckling under året.....	4
5	Helårsprognos 2018.....	5
5.1	Nämndernas prognoser.....	5
5.2	Investeringsprognos.....	7
5.3	Exploateringsprognos.....	9
6	Finansiell analys.....	10
6.1	Delårsresultat.....	10
6.2	Kapacitet.....	12
6.3	Självfinansieringsgrad av investeringarna.....	12
6.4	Risk.....	12
6.5	Finansiella skulder.....	13
6.6	Pensionsåtaganden.....	13
6.7	Kontroll.....	13
7	Bolag och förbund.....	14
7.1	Skövde Stadshus AB.....	14
7.2	AB Skövdebostäder.....	14
7.3	Skövde Värmeverk AB.....	15
7.4	SkövdeNät AB.....	16
7.5	Kreativa Hus AB.....	17
7.6	Next Skövde Destinationsutveckling AB.....	18
7.7	Skövde Flygplats AB.....	19
7.8	Balthazar Science Center AB.....	19
7.9	Gothia Innovation AB.....	20
7.10	Skaraborgs kommunalförbund.....	21
7.11	Kommunalförbundet Skaraborgsvatten.....	22
7.12	Avfallshantering Östra Skaraborg.....	22
7.13	Miljösamverkan Östra Skaraborg.....	23
7.14	Räddningstjänsten Östra Skaraborg.....	24
8	Uppföljning inom personalområdet.....	25
8.1	Kompetensförsörjning.....	25
8.2	Systematiskt arbetsmiljöarbete.....	26
8.3	Löneöversynsprocess 2018.....	27
8.4	Personalstruktur och arbetstid.....	28
9	Uppföljning inom miljöområdet.....	29
10	Ekonomiska rapporter.....	30
11	Skövde VA - en särredovisning.....	34
12	Personalrapport.....	36

# 1 Inledning

Delårsbokslutet omfattar perioden januari – augusti 2018 och visar resultat och ställning för hela kommunen. En samlad bild av koncernens verksamhet och ekonomi redovisas inte i denna rapport. Däremot redovisas delårsresultat och helårsprognos för de bolag och kommunalförbund som ingår i koncernen.

Delårsrapporten ger också en bedömning av måluppfyllelse för kommunfullmäktiges och nämndernas mål samt en helårsprognos för kommunens verksamheter. En finansiell analys redovisas för att klargöra om kommunen har en god ekonomisk hushållning ur ett finansiellt perspektiv.

## 2 Sammanfattande bedömning ekonomi och verksamhet

Kommunallagens ekonomikapitel innehåller ett uttalat krav på att kommuner och landsting ska ange mål och riktlinjer för verksamheten som är av betydelse för god ekonomisk hushållning. Detta framgår i Skövde kommuns strategiska plan med budget. Om kommunfullmäktiges och nämndernas mål uppnås och ekonomin samtidigt är i balans, så kan kommunen anses ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet.

Den begränsade bedömning som kan göras i delårsbokslutet grundas på en samlad bild av hur kommunfullmäktige och nämndernas mål uppnås. En god ekonomisk hushållning på nämnds nivå förutsätter att kostnaderna håller sig inom de ramar som kommunfullmäktige har godkänt.

Kommunfullmäktiges mål grundar sig på Vision Skövde 2025, men bedöms utifrån ett mandatperiodsperspektiv. Därför bedöms målen nu mot årsperioden 2015-2018.

Följande av kommunfullmäktiges mål bedöms uppnås:

- Skövde har invånare som är nöjda med sina liv och den samhällsservice som erbjuds.
- Skövde är 60 000 invånare år 2025.

Följande mål bedöms som delvis uppfyllda eller kommer att uppnås delvis:

- Skövde har en andel högskoleutbildade som ökat snabbare än genomsnittet för riket under perioden 2011-2025.
- Skövde har ett varumärke som är välkänt i hela Sverige.
- Skövde kommun är en flexibel, kundorienterad och effektiv organisation.
- Skövde kommun är ett starkt arbetsgivarvarumärke (employer branding).
- Resultatet ska vara 3 procent av skatter och bidrag.

Följande mål bedöms som ej uppfyllt:

- Skövde använder så gott som uteslutande förnybar energi (år 2025).

## 3 Ekonomisk sammanfattning

Skövde kommun redovisar ett delårsbokslutsresultat per 31 augusti 2018 på 99,7 miljoner kronor. Det prognostiserade helårsresultatet är 12,9 miljoner kronor, vilket är samma som den reviderade budgeten. Ett prognostiserat resultat om 12,9 miljoner kronor motsvarar 0,4 procent av skatter och bidrag vilket medför att vi uppnår 2,7 procent av skatt och bidrag för mandatperioden. Det innebär att kommunen inte når upp till det finansiella målet om 3 procent av skatter och bidrag för mandatperioden.

Nämnderna redovisar totalt en negativ helårsprognos om 33,7 miljoner kronor inklusive den taxefinansierade verksamheten, vilket är cirka 10 miljoner kronor bättre än vid tertial 1. Det är flera nämnder som visar ett bättre resultat än vad som prognostiserades i tertial, på minussidan är högre pensionskostnader och senareläggning av exploateringsintäkter. De största avvikelserna jämfört med budget återfinns hos socialnämnden med ett underskott om 20 miljoner kronor som främst beror på fler placeringar samt vård och omsorgsnämnden med ett underskott om 14,4 miljoner kronor. I prognosen ingår ca 16 miljoner kronor i intäktsöverskott från avslutade exploateringsprojekt och byggbonus.

Nämndernas prognoser visar tydligt att vi står inför stora utmaningar framöver. Både vård- och omsorgsnämnden och barn- och utbildningsnämndens verksamheter har stora volymökningar och kommunens intäkter ökar inte i relation till detta. Även investeringsbehovet ökar på grund av att vi blir fler invånare och har ökande renoveringsbehov vilket minskar utrymmet i den totala driftspenget. Detta ställer stora krav på nya arbetssätt i verksamheterna samt ett strukturerat effektiviseringsarbete. För att kunna behålla en ekonomi i balans och möta utmaningarna framöver krävs tydliga uppdrag, prioriteringar och samverkan på alla nivåer i kommunen.

## 4 Viktiga händelser och utveckling under året

Det som främst präglat 2018 hittills är det extrema vädret. Vintern var snörik, kall och ovanligt lång vilket ställde krav på flera av våra verksamheter. Den långa vintern följdes av den torraste sommaren som uppmätts sedan mätningar började göras. Skövde har klarat vattenförsörjningen bra, då kommunen har bra grundvatten och merparten av vattnet tas från Vättern. Torkan har mestadels drabbat jordbruket, där det kommer bli långsiktiga konsekvenser. Kommunen har erbjudit lantbrukare att kunna slå gräs på kommunens mark, vilket har fallit väl ut hos lantbrukarna.

### Utvecklingen i Skövde

Skövdes befolkning har ökat med cirka 500 invånare från årsskiftet till sista augusti 2018. Detta innebär att rekordet från förra året om en total ökning på 842 personer antagligen inte kommer stå sig mot årets befolkningsökning. En bidragande faktor till detta är den höga nybyggnadstakten. Under första halvåret 2018 färdigställdes 417 bostäder vilket innebär att målet om att bygga 1000 nya bostäder under mandatperioden nu är uppfyllt.

Just nu ser man utveckling vart man än rör sig i Skövde som syftar till att dels hantera den kraftiga befolkningsökning som vi befinner oss i, men samt för att öka attraktiviteten i staden. Satsningen på Billings fritidsområde fortsätter och under hösten kommer det vara invigning av Skogsmulleriket. På Dalvägen bygger man en ny förskola och arbetet med att bygga ut Ekedals äldreboende har påbörjats för att möta framtidens behov allt eftersom staden växer. Utbyggnaden av Lillegårdsrondellen planeras vara färdigt innan årsskiftet, likaså arbetet med att byta ut trafikljusen på Nolhagavägen till en rondell. Under våren påbörjades även arbetet med att bygga om Hertig Johans torg. Ett arbete som pågår för fullt och beräknas pågå även under 2019.

### Medborgardialog

Arbetet med att stärka kvaliteten på kommunens service och tjänster fortsätter under 2018 och fokus har bland annat varit på att ta till vara på medborgarnas engagemang. Riktlinjer för medborgardialog och medborgarengagemang har tagits fram och håller just nu på att implementeras i verksamheterna. Detta ska leda till att invånarna upplever större delaktighet och möjlighet att påverka kommunens tjänster. En ny tjänst för att lämna synpunkter och felanmälan lanserades under början av året. Det är en samlad tjänst där alla typer av synpunkter skickas in via en kanal som är tänkt att underlätta för medborgarna att komma i kontakt med kommunen.

### Valet i september

Den 9 september hölls det val i Sverige vilket har inneburit att det har lagts ner ett stort jobb på olika sätt för att säkerställa att allt går smidigt under valdagen. 2017 tog länsstyrelsen beslut om att utöka antalet valdistrikt i Skövde kommun vilket har inneburit en del nya skyltningar och ett arbete med att hitta lämpliga vallokaler. Det har även genomförts ett flertal utbildningar för alla som arbetar under valdagen. När valdagen väl kom var valdeltagandet 88 procent i riksdagsvalet, vilket är något högre än valet 2014.

## 5 Helårsprognos 2018

Skövde kommun redovisar en positiv prognos om 12,9 miljoner kronor, vilket är i nivå med den reviderade budgeten. Det är en försämring mot tertial 1 med 12,5 miljoner kronor och beror främst på ökade pensionskostnader och ett exploateringsavslut som inte kommer ske förrän 2019. Nämndernas prognoser har förbättrats med 10 miljoner kronor i jämförelse med tertial 1.

Nedan redovisas finansförvaltningens och nämndernas prognoser.

### Finansförvaltning

I det prognostiserade resultatet ingår positiva engångsintäkter på 16 miljoner kronor för avslutade exploateringsprojekt samt byggbonusen. Prognosen för skatte- och bidragsintäkter är att ett överskott om 9,8 miljoner kronor som beror på ökad skattekraft. Finansnettot har en positiv prognos med 1,5 miljoner kronor. Kostnaderna för pensioner förväntas bli cirka 30 miljoner kronor högre än budgeterat detta beror till del av att de lönesatsningar som gjorts gör att fler kommer över gränsvärdet för intjänande av förmånsbestämd ålderspension. Ett budgeterat bidrag från koncernen om 15 miljoner kronor kommer inte realiseras och indexeringen för E20 belastar resultatet med 6,4 miljoner kronor. Interndebiterade kapitalkostnader redovisar ett överskott till följd av investeringsvolymen.

### 5.1 Nämndernas prognoser

Nämnderna inklusive den taxefinansierade verksamheten redovisar en negativ helårsprognos om 33,6 miljoner kronor när korrigering för demografi gjorts. Detta är 10 miljoner bättre än den prognosen som sattes för nämnderna tertial 1 och det beror på förbättrade prognoser hos flera nämnder. De största positiva avvikelserna jämfört med tertial 1 återfinns hos kommunstyrelsen och vård- och omsorgsnämnden.

Nedan redovisas en kort sammanfattning per nämnd. För fler detaljer, se nämndernas delårsrapporter.

#### Nämndernas prognos

(miljoner kronor)	Rev Budget 2018	Prognos 2018	Avvikelse Budgetprognos	Korrigerad demografi och lönesatsning	Avvikelse Budgetprognos
Kommunstyrelsen	432,6	429,0	3,6		3,6
Barn och utbildningsnämnd	1 141,6	1 157,2	-15,6	10,8	-4,8
Vård och omsorgsnämnd	881,6	896,0	-14,4		-14,4
Socialnämnd	193,1	213,1	-20,0		-20,0
Kultur- och fritidsnämnd	165,0	165,1	-0,1		-0,1
Servicenämnd	7,5	4,1	3,3		3,3
Byggnadsnämnd	0,5	0,3	0		0,2
Kommunfullmäktige	4,1	4,3	0		-0,2
Revision	1,5	1,5	0		0,0
Valberedning	0	0	0		0,0
Överförmyndare	5,5	6,1	-1		-0,6
Valnämnd	2	2	0		-0,4
Arvodesnämnd	0	0	0		0,0
<b>Summa skattefinansierad verksamhet</b>	<b>2 834,6</b>	<b>2 878,7</b>	<b>-44,1</b>	<b>10,8</b>	<b>-33,3</b>
Teknisk nämnd affärsverk	0,0	0,3	-0,3		-0,3
<b>Verksamhetens nettokostnader</b>	<b>2 834,6</b>	<b>2 879,0</b>	<b>-44,4</b>	<b>10,8</b>	<b>-33,6</b>

**Kommunstyrelsens** prognos vid tertial 2 visar ett överskott på 3,6 miljoner kronor för 2018. Överskottet förklaras av en återbetalning av ägarbidrag från MÖS, ej fullt nyttjande av kommunstyrelsens utvecklingsmedel, senareläggning av projektet Billingen samt en medveten återhållsamhet av centrala medel.

Sektorerna inom kommunstyrelsen prognostiserar ett underskott. Färre elever inom SFI som kommer via etableringsuppdraget samt färre deltagare inom arbetsmarknadsåtgärder leder till lägre statliga bidrag. Den långa vintern har lett till högre kostnader för snöröjning och upptagning av sand. Det är fortsatt högre kostnader för HR- och lönesystemet, samt för facklig tid.

**Barn och utbildningsnämndens** helårsprognos efter första tertialen, inklusive demografikompensation, visar på ett underskott om 4,8 miljoner kronor. Avvikelsen utgör 0,4 procent av nämndens kommunbidrag. Underskottet avser grundskolans enheter och beror främst på att alla enheter ännu inte anpassat sin organisation efter tilldelade ekonomiska ramar. Underskottet är störst på enheter som har tappat elever jämfört med föregående läsår. Exempelvis på högstadieskolorna är antalet elever cirka 150 färre än föregående läsår. De minskade elevtalen beror på att Raoul Wallenbergskolan från hösten startar upp årskurs 7 i full skala. Flera enheter uppger även att ett ökat antal elever har behov av assistent eller särskilda insatser vilket ger en ökad kostnad.

**Vård- och omsorgsnämnden** förväntas redovisa ett underskott på 14,4 miljoner kronor jämfört med budget. Nämndens nettokostnad till och med augusti 2018 är 589 miljoner kronor, vilket är 13 miljoner kronor mer än motsvarande period 2017(+2,2 %).

Genom att arbeta med tydligare uppföljningsmallar som mer fokuserar på personalnyckeltal och nyckeltal från verksamheten har budgetföljsamheten ökat under 2018. Huvuddelen av vård- och omsorgsnämndens underskott beror på kostnader pga. en högre verksamhetsvolym än budgeterat. Hemtjänstens underskott från början av året och semesterperioden kommer inte att kunna återställas under 2018. Sjuklönekostnader belastar vissa verksamheter hårt. Nämnden bedömer dock att förutsättningarna för budgetbalans under 2019 är goda, om man bortser från underskott på grund av volymökning.

**Socialnämnden** prognostiserar ett underskott om ca 20 miljoner kronor för året. De största underskotten finns inom ensamkommande flyktingbarn, placeringskostnader samt försörjningsstöd. Överskott finns dock inom personal som en följd av tillfälligt vakanta tjänster.

Redan under 2017 påbörjades arbetet med neddragning av boende för ensamkommande flyktingbarn som en följd av färre ensamkommande barn samt minskat bidrag från Migrationsverket. Under året har fyra ungdomsboenden för ensamkommande minskat till två boenden, ett stödboende och ett HVB. Dock finns vissa kostnader kvar under 2018 såsom hyror och personal. Kommunen har i dagsläget ett tiotal ungdomar där ingen ersättning från Migrationsverket utgår, då dessa är över 18 år. Anledningen till att de är kvar i verksamheten är pga. bedömt fortsatt vårdbehov. Dessa ungdomar har sökt gymnasium och tillfälligt uppehållstillstånd enligt nya gymnasielagen. Beslut om uppehållstillstånd beräknas komma i slutet av september.

HVB placeringar för unga och vuxna prognostiseras bli betydligt högre än budgeterat. Samma gäller för missbruksplaceringar samt placeringar i samband med relationsvåld. Inom barn och unga har det under året varit extra kostsamma placeringar, varav några placeringar fortfarande är inom vård. Årskostnaden för dessa placeringar upptar drygt halva budgeten för HVB-vård som uppgår till 10,1 miljoner kronor.

Försörjningsstöd har blivit högre än budgeterat och beräknas avvika med cirka 3,2 miljoner kronor mot budget. Anledningen till avvikelsen beror bland annat på att kommunen har tagit emot stora familjer med många barn vilket medför ökade kostnader. Fler försörjningsstödstagare har också socialbidrag som enda försörjning jämfört med tidigare år då försörjningsstöd endast varit som komplement till andra inkomster.

**Kultur och fritidsnämnden** prognostiserar ett underskott om 0,1 miljoner kronor vid årets slut. Underskottet är hänförligt till lägre intäkter och högre personalkostnader på Arena Skövde mot vad som budgeterats. Underskottet täcks upp av tillfälliga intäkter på kultur- och fritidsavdelningen som till exempel återbetalning av elskatt, högre intäkter för skidåkning och uthyrning av lokaler.

**Servicenämndens skattefinansierade** verksamheter prognostiserar ett överskott om 3,3 miljoner kronor för 2018. Nämndens verksamheter har haft ökade volymer och uppdrag under första halvåret. En utmaning har varit personalförskning till samtliga verksamheter.

**Servicenämndens taxefinansierade** verksamhet (Skövde VA och Skövde Stadsnät) prognostiserar tillsammans ett negativt resultat på 0,3 miljoner kronor för 2018, där VA-avdelningen prognostiserar med ett överskott på 0,5 miljoner kronor och fibernät prognostiserar med ett underskott på 0,8 miljoner kronor.



**Byggnadsnämndens** prognostiserar ett positivt resultat om 0,2 miljoner kronor. I byggnadsnämndens ram finns endast kostnader för politiker på 0,5 miljoner kronor. Verksamheterna bygglov, lantmäteri och trafik återfinns hos kommunstyrelsen. Dessa har sammantaget ett överskott emot budget. Till största delen beror överskottet på att intäkterna är höga eftersom arbetsvolymen är stor. Till viss del beror överskottet på personalvakanser, framförallt inom bygglovsverksamheten.

## 5.2 Investeringsprognos

Investeringsbudgeten för 2018 uppgår till 1 070,6 miljoner kronor inklusive investeringar i taxefinansierad verksamhet, som uppgår till 74,1 miljoner kronor. I den totala investeringsbudgeten för 2018 ingår ombudgeteringar från 2017 med 134 miljoner kronor. Prognosen för 2018 visar på en investeringsvolym om 832,7 miljoner kronor, inklusive taxefinansierad verksamhet som uppgår till 72,5 miljoner kronor. Avvikelsen i förhållande till den totala investeringsbudgeten uppgår till 237,8 miljoner kronor och beror främst på att kostnaderna kommer senare under projektets gång men den totala projektbudgeten för respektive projekt förväntas hålla.



### Lokaler, reinvesteringar och inventarier

Investeringsbudgeten för lokaler inklusive reinvesteringar i lokaler är 650,3 miljoner kronor för 2018 och utfallet för året förväntas bli 533,3 miljoner. Avvikelsen om 117 miljoner kronor beror främst på att de flesta projekten som har en årsavvikelse mot årets budget men löper enligt plan på totalen och budgeten flyttas med till nästa år. Större projekt som löper vidare och har ett prognostiserat överskott i år är Kavelbro idrottshall på 5 miljoner kronor, energieffektiviseringar och anpassning av inomhusmiljön i lokaler på 7 miljoner kronor samt Billingsens fritidsområde, där 23 miljoner kronor bedöms att förbrukas kommande år.

Nästa etapp av ombyggnad kök (Väring och Vårsås skola), kommer igång först i slutet av året och 19 miljoner kronor beräknas att förbrukas kommande år. Även projektet gruppbostad Lärarvägen blir senarelagd med en bedömd årsavvikelse på 4 miljoner kronor. Projektet actionpark kommer troligen inte att påbörjas i år och årets budget på 8,5 miljoner kommer inte att förbrukas under året. Återanpassning Fjärilsskolan är avbrutet tills vidare och 20 mnkr förbrukas inte i år. Projekt för finansierade investeringsmedel är osäkert om det förbrukas i år. Prognosen visar på ett överskott på 5 mnkr.

Flera pågående projekt bedöms gå med överskott mot budgeterad total projektkalkyl och hela årsbudgeten kommer inte att förbrukas. De största projekten är parkeringshuset Mode, Trädgårdsstadens skola, Billingskolans utbyggnad, Ekebackens förskola samt Kavelbro utökad byggård. Årsprognosen för dessa projekt påvisar ett överskott i år på 24 mnkr.

Några projekt har ett underskott mot årets investeringsbudget. Projektet ombyggnad södra Trängallén är tidigarelagt och 1,7 miljoner kronor förbrukas mer än budget i år. Ett annat projekt med större utbetalningar i år är Ekedals äldrecenter där 30 mnkr prognostiseras att förbrukas mer än budget för 2018.

Ovanstående investeringsprojekt löper på enligt tidsplan, men kommer inte att förbruka en allt av 2018 års investeringsbudget under innevarande år. Projekten förväntas hållas inom ramen för den totala projektbudgeten.

Budgeten för reinvesteringar uppgår till 56,2 miljoner, och prognosen för 2018 är att 50 miljoner kronor kommer förbrukas.

Budgeten för inventarier 2018 uppgår, efter ombudgeteringar och reviderad budget, till 108,2 miljoner kronor. Prognosen visar ett överskott på 44,7 miljoner kronor

### **Affärsverksamhet**

Fiberverksamhetens investeringstakt är fortsatt hög. Totalt har verksamheten en budget på 16,5 miljoner kronor i år och prognosen visar på ett överskott om 1 miljon kronor som överförs till nästa år.

Investeringsbudgeten för VA-verksamheten (vatten och avlopp) ligger i år på 57,6 miljoner kronor. Projekten löper på och i nuläget prognostiserar VA-verksamheten med att en halv miljon kronor flyttas med till kommande år.

Projektet i Böja är lite förskjutet framåt i tiden och bedömningen är att 4,7 miljoner kronor av årets budget kommer att förbrukas nästa år. Investeringsbudgeten för spillvattenanläggningar prognostiseras med ett budgetöverskridande på 4,4 miljoner kronor i år på grund av att pumpstationer till Varola inte var budgeterade. Prognosen för dagvattenledning Kavelbro bedöms gå över budget med 1,1 miljoner kronor på grund av att arbetet blev dyrare än beräknat. Projektet i Varola beräknas bli dyrare och visar på ett underskott i år på 2,5 miljoner kronor. Projekt som förskjutits framåt i tid är nyanläggning östra matningen samt vattenledningar i Timmersdala och 4 miljoner kronor förbrukas inte i år.

### **Fastighetsförvärv**

Prognosen för 2018 avseende fastighetsförvärv visar ett överskott för 2018 om 5 miljoner kronor. Den höga exploateringsstakten gör att kommunen behöver fylla på sin markreserv avseende strategiska fastigheter för att skapa förutsättningar för kommunen att växa. Dock är det alltid planering och förhandling vilket ger en osäkerhet i prognos kring när förvärv genomförs och därmed när kostnad för förvärv förväntas.

### **Infrastruktur**

Flera stora investeringar ligger budgeterade under året. De större investeringarna avser bland annat ombyggnation av Hertig Johans gata, Hertig Johans torg, Nohlagavägen och Nohagarondellen.

Årets investeringsbudget inklusive ombudgetering är 207,9 miljoner kronor. Nyttjandegraden är 67 % och budget kommer inte att nyttjas fullt ut beroende på förskjutning i tid avseende vissa projekt. Förskjutningar i tid beror bland annat på att man inväntar resultat från pågående åtgärdsvalsstudier och övriga utredningar. Hög takt inom byggsektorn leder till brist på personal vilket drabbar kommunen då det är svårt att få anbud. Avseende projektet Hertig Johans torg (Stadskärneutveckling) prognostiseras ett underskott om 6 miljoner kronor då budget inte justerats sedan den första kostnadskalkylen gjordes. Justeringar av utformningen har gjorts för att få ned kostnaderna i projektet så långt det är möjligt utan att påverka projektets syfte eller torgets karaktär. Övriga projekt väntas följa budget.



## Investeringsbudget

(miljoner kronor)	Utfall Delåret 2018	Rev Budget 2018	Prognos 2018	Avvikelse
Inventarier	26,0	108,2	63,5	44,7
Fastighetsförvärv	17,0	30,0	25,0	5,0
Infrastrukturinvesteringar	58,9	207,9	138,4	69,5
Lokalinvesteringar	293,8	594,1	483,3	110,8
Reinvestering	26,1	56,2	50,0	6,2
<b>Nettoutgift</b>	<b>421,8</b>	<b>996,4</b>	<b>760,2</b>	<b>236,2</b>
Affärsverksamheten	30,7	74,1	72,5	1,6
Exploatering IN-FRA**	20,6		20,6	
Exploatering VA**	7,9		7,9	

*\*Investeringar inom exploateringsprojekt budgeteras på en övergripande nivå därav avvikelse.*

## 5.3 Exploateringsprognos

### Exploatering

2018 kommer exploateringsprojekt Karlslund att avslutas vilket bedöms ge en resultatpåverkan om 8,5 miljoner kronor.

## 6 Finansiell analys

### 6.1 Delårsresultat

Delårsbokslutsresultatet per 2018-08-31 är för kommunen positivt med 99,7 miljoner kronor. För en rättvisande jämförelse mellan åren görs analysen efter avdrag av jämförelsestörande poster och reavinster. Per 2018-08-31 fanns inga jämförelsestörande poster men reavinster uppgående till 3,3 miljoner kronor. Resultatet efter avdrag för jämförelsestörande poster och reavinster uppgår därmed till 96,4 miljoner kronor vilket är ett högre resultat i jämförelse med föregående års delårsresultat men lägre vid jämförelse med föregående års delårsresultatet efter jämförelsestörande poster som uppgick till 127,2 miljoner kronor. Skillnaden beror på att föregående års delårsresultat innehöll en post av engångskaraktär avseende nedskrivningen av aktier i bolaget Skövde Billingen AB uppgående till 38,4 miljoner kronor. Försämringen av delårsresultatet beror till största delen på nettokostnadsökning i verksamheterna till stor del hänförd till demografiökning och placeringskostnader inom socialtjänsten.

#### Resultat

(miljoner kronor)	Helår 2017	Delår 2016	Delår 2017	Delår 2018	Prognos 2018
Årets resultat	49,9	153,9	87,8	99,7	12,9
% av skatter och bidrag	1,8%	8,7%	4,7%	5,2%	0,4%
Reavinster och jämförelsestörande poster	- 81,0	1,7	- 39,4	3,3	3,3
Resultat efter reavinster och jämförelsestörande poster	130,9	152,2	127,2	96,4	9,6

Årets resultat i förhållande till skatteintäkter och statsbidrag har ökat med 0,5 procentenheter vid jämförelse med föregående delårsbokslut. Nettokostnadens andel av skatter och bidrag uppgår till 95,3 procent att jämföra med 95,3 procent vid årsskiftet och 92,5 procent vid delåret föregående år. Detta betyder att kommunen tar mer i anspråk av skatter och bidrag för att täcka löpande kostnader om jämförelse görs med föregående års delårsresultat.

Kommunens finansnetto föregående år uppgick till minus 12,6 miljoner kronor och per 20180831 uppgår den till ett positivt saldo med 9,6 miljoner kronor. Förändringen avser lägre räntekostnader, trots högre lånevolym, 1 330,8 miljoner kronor att jämföra med 1 075 miljoner kronor föregående år. Under året har snitträntan på lånen varit lägre uppgående till 0,25 procent att jämföra med 0,73 procent för år 2017. Föregående år gjordes även inlösen av räntesäkringar som påverkade räntekostnaderna negativt det året. Under året har även en längre kapitalbindningstid uppnåtts dvs 2,8 år istället för 1,3 år för ett år sedan. Förändringen har inneburit lägre finansieringskostnader som är tryggt för en längre tid. Finansiella intäkter har ökat från 4,8 miljoner kronor till 14,5 miljoner kronor vilket beror till största delen på utdelning på kommunens innehav i Kommuninvest 5,4 miljoner kronor, borgensintäkter från koncernbolag 2,6 miljoner kronor, överlåtelse av aktierna i Balthazar Science Center AB samt Gothia Innovation AB till Skövde Stadshus AB med 2,9 miljoner kronor.

Prognosen av årets resultat uppgår till 12,9 miljoner kronor att jämföra med delårsresultatet uppgående till 99,7 miljoner kronor. Försämringen under sista kvartalet 2018 beror till stor del på att verksamheternas förbrukning ökar under sista tertialet med cirka 40 miljoner kronor samt en engångskostnad hänförd till sanering av mark 11mnkr.

Avvikelsen mellan prognos av årets resultat 12,9 miljoner kronor och budgeterat resultat 12,9 miljoner kronor uppgår till noll kronor men det finns poster som avviker mellan prognos och budget. På minussidan finns nämndernas försämrade resultat med 34 miljoner kronor hänförd till demografiökning inom hemtjänsten, ökade placeringar samt ökade omställningskostnader inom grundskolan. Ytterligare avvikande poster är högre kostnader för pension 29 miljoner kronor. På den positiva sida finns erhållen byggbonus med 8 miljoner kronor, intäktsöverskott från avslutade exploateringsprojekt på 8,5 miljoner kronor, intäkt medfinansiering 5,3 miljoner kronor, ökade skatteintäkter med 9,8 miljoner kronor, se ytterligare förklaringar i förvaltningsberättelsen.

För att uppnå en god ekonomisk hushållning ska resultatet av skatt och bidrag över mandatperioden uppgå i genomsnitt till 3 procent. Resultatet per 180831 uppgår till 5,2 procent av skatter och bidrag och det prognostiserade resultatet (inklusive jämförelsestörande poster) av skatt och statsbidrag uppgår till 0,4 procent. I genomsnitt från mandatperiodens början fram till och med det prognostiserade resultatet 20181231 uppgår resultatet av skatter och bidrag till 2,7 procent. Om det prognostiserade resultatet kvarstår 2018 uppnår kommunen inte det finansiella målet för god ekonomisk hushållning över mandatperioden.

## Resultatanalys och balanskravet

(miljoner kronor)	Helår 2017	Delår 2016	Delår 2017	Delår 2018	Prognos 2018
Årets resultat	49,9	153,9	87,8	99,7	12,9
- avgår samtliga realisationsvinster	-0,9	-1,7	-1,0	-3,3	-3,3
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	49,0	152,2	86,8	96,4	9,6
Synnerliga skäl enl. KL 8:5b§	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Justerat balanskravsresultat	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Det lagstadgade balanskravet avser resultatet i årsredovisningen och inte i delårsresultatet. Det är ändå av intresse att göra en avstämning för perioden eftersom det ger en indikation om utfallet även för helår. Balanskravet innebär att kommunens intäkter måste överstiga kostnaderna. Om resultatet i bokslutet är negativt och det egna kapitalet därmed minskas, finns det en skyldighet att inom tre år återställa det egna kapitalet. Kommunen har de senaste åren haft ett positivt resultat och därmed klarat balanskravet.

Vid avstämning ovan av det lagstadgade balanskravet har resultatet reducerats med de realisationsvinster som uppstått under året. Realisationsvinsten i årets delår om 3,3 miljoner kronor kommer främst från fastighetsförsäljning. Det prognostiserade resultatet efter balanskravsjusteringar är positivt och därmed finns ingen förlust som ska återställas i det egna kapitalet.

## Investerings- och exploateringsredovisning

(miljoner kronor)	Helår 2017	Delår 2016	Delår 2017	Delår 2018	Prognos 2018
Årets bruttoinvesteringar inkl. exploateringsområden	811,7	235,9	449,5	493,0	853,3
Årets resultat + avskrivningar	228,5	261,4	203,9	231,5	213,7
(efter jämförelsestörande poster)	310,4	261,4	242,3	231,5	213,7
i förhållande till årets bruttoinvesteringar (%)	28,2%	110,8%	45,4%	47,0%	25,0%
efter jämförelsestörande poster)	38,2%	110,8%	53,9%	47,0%	25,0%

Periodens bruttoinvesteringar uppgår till 493,0 miljoner kronor inklusive finansiell leasing vilket är 43,5 miljoner kronor högre än vid samma period föregående år. Bruttoinvesteringarna beräknas också uppgå till en högre nivå vid årsskiftet än vid samma period föregående år. Vid delåret rymdes inte investeringarna, (493,0 miljoner kronor) inom resultatet inklusive avskrivningar (231,5 miljoner kronor) vilket betyder att kommunen klarar att investera 47 procent av totala investeringar med överskott av skatter och bidrag. Eftersom resultatet prognostiseras minska vid årsskiftet jämfört med delåret kommer också självfinansieringsgraden av investeringar sjunka och kommunen kommer att behöva lånefinansiera cirka 75 procent av investeringarna.

Investeringar över 10 miljoner kronor under denna period avser byggnation av Parkeringshus mode 81,1 miljoner kronor, Isyta och energieffektivisering på Billingshov 48,3 miljoner kronor, byggnation av Trädgårdsstadensskolan 39,7 miljoner kronor, utbyggnad av Billingskolan 23,7 miljoner kronor, utbyggnad av Ekebackens förskola 20,4 miljoner kronor, ombyggnation kavelbrogymnasiet 13,8 miljoner kronor, nybyggnation Dalvägens förskola 12,1 miljoner kronor samt ombyggnation av Hertig Johans gata 11,2 miljoner kronor. Se vidare under avsnitt investeringar.

## 6.2 Kapacitet

%	Helår 2017	Delår 2017	Delår 2018
Soliditet exkl. hela pensionsåtagandet	40,9	52,4	41,6%
Soliditet inkl. hela pensionsåtagandet	28,1	35,6	29,3%

Soliditeten är ett mått på kommunens långsiktiga finansiella handlingsutrymme och visar hur stor del av kommunens tillgångar som finansieras av egna medel. Soliditeten exklusive pensionskulden uppgår per 2018-08-31 till 41,6 procent, vilket är en minskning jämfört med delåret men en ökning jämfört med årsbokslutet.

Minskningen av soliditeten från föregående års delår beror på införandet av koncernbank. Att kommunen infört koncernbank försvagar soliditeten på kommunnivå. Det beror på att tillgångsmassan ökar, i form av en fordran på koncernbolagen, samtidigt som också skulderna till skuldgivaren ökar. För att få en jämförbar siffra behöver koncernbanken räknas bort och soliditetsmålet uppgår då till 54,3%, en ökning med 1,9 procentenheter från delåret 2017. Soliditeten på koncernnivå påverkas inte av införandet av koncernbank.

Soliditeten från årsbokslutet har ökat något vilket beror på att delårsresultatet (99,7 miljoner kronor) i förhållande till skuldökningen (115,1 miljoner kronor) är relativt jämn. Ska soliditeten förstärkas ytterligare bör resultatet vara högre eller investeringsnivån lägre.

För att få en mer rättvis bild av kommunens långsiktiga finansiella handlingsutrymme ska soliditeten mätas inklusive hela pensionsåtagandet (den del som klassificeras som ansvarsförbindelse och inte påverkar resultaträkningen. Om detta åtagande, som vid delåret uppgick till 934 miljoner kronor, läggs in i balansräkningen har kommunen fortfarande en positiv soliditet uppgående till 29,3 procent. Att detta mått ökat i högre takt än soliditet exklusive pensionsåtagandet beror delvis på att pensionsåtagandet minskat med 21 miljoner kronor jämfört med helår 2017.

## 6.3 Självfinansieringsgrad av investeringarna

%	Helår 2017	Delår 2017	Delår 2018	Prognos 2018
Självfinansieringsgrad av investeringarna *	40,9%	56,2%	48,6%	25,6%
(avser materiella tillgångar med hänsyn till jämförelsestörande poster)				

Självfinansieringsgrad är ett mått på hur stor andel av investeringarna som finansieras med egna medel, det vill säga överskott av skatter och bidrag. Ett mått på 100 procent innebär att kommunen skattefinansierar samtliga investeringar, vilket innebär att kommunen inte behöver låna till investeringarna.

Självfinansieringsgraden per 2018-08-31 har minskat i jämförelse med delåret 2017. Det beror främst på lägre resultat 2018 efter jämförelsestörande poster och högre investeringsvolym 2018 med 44,7 miljoner kronor jämfört med delåret 2017. Prognostiserad självfinansieringsgrad för 2018 uppgår till 25,6 procent (prognos vid delåret 2017 uppgick till 32,4 procent) och sänkningen från delåret beror på ett lägre prognostiserat resultat och ökningen av investeringsvolymen under sista tertiet.

## 6.4 Risk

### Finansiella tillgångar

(miljoner kronor)	Helår 2017	Delår 2017	Delår 2018
Aktier bokfört värde	1 091,1	1 091,1	1 094,1
Kortfristiga placeringar	34,1	34,7	34,0
Likvida medel	257,0	273,6	74,8
<i>varav koncernbolagens andel av toppkontot</i>	<i>176,6</i>	<i>346,5</i>	<i>145,6</i>
Checkkredit	200	200	200

Kommunen har tillgångar i Skövde Stadshus AB. Skövde Stadshus bildades år 2010. Under året har samtliga aktierna i Balthazar Science Center AB och Gothia Innovation AB sålt till Skövde Stadshus AB. Köpeskillingen av aktierna uppgick till kommunens andel av bolagens bokförda värde och finansierades genom ovillkorat aktieägartillskott från

Skövde kommun till Skövde Stadshus AB. Detta innebär att värdet av kommunens totala aktieinnehav i Skövde Stadshus AB har ökat med 3,0 miljoner kronor. Syftet med överlåtelsen är att skapa en homogen bolagsstruktur och en effektivare ägarstyrning.

Kortfristiga placeringar avser placeringar i fonder och aktier som är kopplade till erhållna gåvor (Egnells gåva och Adamssons gåva). Under 2018 har kommunen fått frågan att ta emot ytterligare en gåva, Christine Wallers arv.

Likvida medel är ett mått på den kortsiktiga handlingsberedskapen. Medlen behövs för att garantera att verksamheterna kan fungera men en för hög likviditet ger onödiga kostnader. Överskotts- och underskottslikviditet balanseras mellan de kommunala bolagen och kommunalförbunden som är anslutna till koncernkontosystemet. AB Skövdebostäder ingår inte fullt ut i koncernkontot. Per 2018-08-31 hade kommunen ett positivt saldo på toppkontot och utnyttjade därmed inte checkkrediten som uppgår till 200 miljoner kronor. Kommunens saldo var negativt med 70,8 miljoner kronor och minskningen beror främst på betalning av investeringar (493 miljoner kronor) då nyupplåning endast skett med 100 miljoner kronor. Detta är i linje med likviditetsstrategin.

## 6.5 Finansiella skulder

(miljoner kronor)	Helår 2017	Delår 2017	Delår 2018	Prognos 2018
Lån ibank (kort-och långsiktig)	3 000	1 075	3 100	3 500

Kommunens låneskulder har ökat med 100 miljoner kronor från årsskiftet och uppgår per 2018-08-31 till 3 100 miljoner kronor. 1 769,2 miljoner är hänfört till utlåning inom koncernen och resterande 1 330,8 miljoner kronor har lånats för att finansiera en del av kommunens investeringar. Av kommunens skulder har 528 miljoner kronor intecknats i räntederivat och resten har rörlig ränta. Kommuninvest är långgivare bakom samtliga skulder. Kommunens genomsnittsränta fram till 2018-08-31 uppgår till 0,25 procent jämfört med 0,73 procent för år 2017. Upplåning kommer ske under hösten med 400 miljoner kronor för att finansiera kommande investeringar. Kommunen beräknar därför ha uppnått en total lånevolym på 3500 miljoner kronor vid årsskiftet.

Skillnaden mellan de totala finansiella skulderna i balansräkningen och låneskulden beror på långfristig leasingsskuld, anslutningsavgifter och investeringsbidrag.

## 6.6 Pensionsåtaganden

(miljoner kronor)	Helår 2017	Delår 2017	Delår 2018
Avsättning till pensioner (inkl. löneskatt)	179,4	176,7	222,1
Pensionsförpliktelse äldre än 1998 (inkl. löneskatt)	955	987,5	934,0
Total pensionsförpliktelse	1 134,4	1 164,2	1 156,2

Kommunens pensionsskuld redovisas enligt den så kallade blandmodellen, vilket i praktiken innebär att större delen tas upp som en ansvarsförbindelse utanför resultat och skuldredovisning. Denna del av pensionsskulden är dock lika viktig att beakta ur risksynpunkt då detta kommer generera framtida utbetalningar. Det totala pensionsåtagandet har ökat från årsskiftet med 21,8 hänfört till ökning av avsättningen. Ingen förändring har skett av ripsräntan under denna period. För att minska de framtida pensionskostnaderna har en förtida inlösen gjorts mellan åren 2006-2016 om totalt 177,1 miljoner kronor. Skövde kommun kommer kunna täcka framtida utbetalningar av pensionsåtagandet då total skuld uppgår till 1156,2 miljoner kronor och eget kapital uppgår till 3 156,8 miljoner kronor.

Kommunen har inte gjort några finansiella placeringar för pensionsåtagandet, utan hela förpliktelsen har återlånats i verksamheten. Härigenom begränsas kommunens låneskuld.

## 6.7 Kontroll

### Avstämning av ekonomiska mål

Kommunfullmäktiges mål är: Resultatet ska vara tre procent av skatter och bidrag i genomsnitt över mandatperioden.

- Bedömningen är att målet inte kommer att uppnås över mandatperioden.

## 7 Bolag och förbund

En kommuns redovisning ska även omfatta de verksamheter som bedrivs av övriga juridiska personer där kommunen har ett betydande inflytande. Nedan anges de bolag och kommunalförbund som ingår i den totala kommunkoncernen.

Under 2018 har vissa ägarförändringar skett då Skövde Stadshus AB, i syfte att skapa en homogen bolagsstruktur och en effektivare ägarstyrning, har förvärvat kommunens samtliga aktier i Balthazar Science Center AB och Gothia Innovation AB.

Denna sammanställning av delårsresultat avser perioden januari-augusti 2018 (i några fall januari-juni resp januari-juli) för de i kommunkoncernen ingående koncernbolagen och kommunalförbunden. Då koncernens räkenskaper inte uppfyller de villkor som behövs för att upprätta en sammanställd redovisning jämte kommunen så redovisas inte delårsresultat med prognos på koncernnivå. Däremot redovisas koncernbolagens delårsresultat samt helårsprognos. Nedan redogör respektive bolag och förbund för delårsutfall, väsentliga händelser samt helårsprognos.

### 7.1 Skövde Stadshus AB

Skövde Stadshus AB visar ett negativt resultat per 31 augusti 2018 om 212 tkr (-395 tkr). En förändring mot föregående år är minskade räntekostnader om 29 tkr. Räntekostnaderna har minskat tack vare lägre räntenivåer. Övriga kostnader som bolaget har är kostnader för ekonomitjänster, revisionsarvoden, och arvoden till förtroendevalda. Aktieutdelning från AB Skövdebostäder har skett om 110 tkr (98 tkr).

Moderbolaget har till uppgift att verka för samverkan och samordning för optimalt resursutnyttjande i kommunkoncernen och i koncernbolagen. Mot bakgrund av det påbörjades ett arbete under 2017 att se över organisationsstrukturen för SkövdeNät AB och Skövde Värmeverk AB då dessa verksamheter har flera beröringspunkter. En fördjupad utredning genomfördes under hösten 2017 som mynnade ut i beslut i kommunfullmäktige i april 2018 om bildande av en energibolagskoncern, Skövde Energi AB. Beslutet innebär att Skövde Stadshus AB kommer överlåta samtliga aktier i SkövdeNät AB till Skövde Värmeverk AB. Arbetet med integrationen pågår i bolagen med mål om verksamhetsövergång per 1 januari 2019.

En annan väsentlig händelse är moderbolagets förvärv av kommunens samtliga aktier i Balthazar Science Center AB och Gothia Innovation AB per 1 januari 2018. Köpeskillingen av aktierna uppgick till bokfört värde och finansierades genom ovillkorat aktieägartillskott från Skövde kommun motsvarande det bokförda värdet. Syftet med överlåtelsen är att skapa en homogen bolagsstruktur och en effektivare ägarstyrning.

Prognosen för helåret beräknas till ett underskott om 500 tkr.

Skövde Stadshus AB (tusen kronor)	Delår 180831	Budget 180831	Delår 170831	Prognos 181231	Budget 181231	Helår 171231
Nettoomsättning	133		133	200		200
Årets resultat efter finansiella poster	-212		-395	-500		-546
Balansomslutning	1 052 354		1 047 726			1 052 910
Eget kapital	1 046 621		1 042 066			1 042 465
Nettoinvesteringar	0		0			0

### 7.2 AB Skövdebostäder

#### Verksamhet och resultat

Förväntade intäkter på helåret 2018 beräknas uppgå till ca 368 Mkr. Underhållskostnaderna kommer på helåret belasta resultatet med ca 20 Mkr. Driftkostnaderna prognostiseras till ca 133 Mkr. Det finansiella nettot förväntas bli ca -14 Mkr. Resultatprognosen för helåret visar på ett överskott med ca 117 Mkr före bokslutsdispositioner och skatt.

#### Viktiga händelser under året

Efterfrågan på bostäder i Skövde är fortsatt mycket stor. Bolaget hade den sista augusti 1 (0) outhyrd lägenhet.

En överenskommelse med Hyresgästföreningen i januari 2017 resulterade i en tvåårsuppgörelse med hyreshöjning med i genomsnitt 0,75 procent, per år. I förhandlingarna med Skövdestudenternas bostadsråd träffades i maj 2018 överenskommelse om höjning av hyrorna för studentbostäder med 1,0 procent från den 1 augusti 2018.

## Investering och framtid

Hela området Aspö Eko-logi med totalt 242 lägenheter är färdigställt och sista inflyttning skedde den 1 januari 2018.

På Ekedal har bolaget byggt 150 centrala lägenheter avsedda för ungdomar. Färdigställande och inflyttning skedde under året vid tre tillfällen, 1 april, 1 maj samt 1 juni.

På Frostaliden uppför bolaget sex byggnader med totalt 189 lägenheter av varierande storlek från tvåor till femmor. Inflyttning kommer ske i tre etapper under 2019 med start den 1 maj.

På Grubbagården pågår byggnation av 44 lägenheter i ett tolv våningar högt hus. Inflyttning beräknas ske i december 2019.

Bolaget har ansökt om och beviljats investeringsstöd för alla fyra ovanstående projekt. Slutligt stöd för projekten beräknas totalt uppgå till cirka 291 Mkr.

AB Skövdebostäder (tusen kronor)	Delår 180831	Budget 180831	Delår 170831	Prognos 181231	Budget 181231	Helår 171231
Nettoomsättning	242 005	241 748	223 121	368 079	367 852	343 288
Årets resultat efter finansiella poster	81 594	72 334	69 737	117 226	112 834	108 603
Balansomslutning	2 549 568		2 320 524			2 378 125
Eget kapital	1 131 980		1 052 650			1 050 497
Nettoinvesteringar	87 357				259 116	201 735

## 7.3 Skövde Värmeverk AB

### Verksamhet och resultat

Skövde Värmeverk producerar fjärrvärme och el. Bolaget säljer fjärrvärme till cirka 1 700 abonnenter i Skövde kommun. Uppdraget är att säkerställa en konkurrenskraftig och hållbar energiproduktion. Skövde Värmeverks fjärrvärmetaxa är bland de absolut lägsta i Sverige och bidrar till minskat nettoutsläpp av koldioxid på cirka 100 000 ton i Skövde kommun.

Resultatet för delåret visar på ökade värme- och elintäkter vilket huvudsakligen förklaras av en extremt lång vinterperiod med gynnsamma produktionsförhållanden. Vidare har elpriset och pris på elcertifikat stigit kraftigt.

Rörelsemarginalen har ökat till 6,9%. Soliditeten har ökat till 31%.

### Viktiga händelser under året

Det nya bioeldade kraftvärmeverket (block 4) har under 2018 visat resultat på lönsamhet och miljöprestanda. En ökad efterfrågan på biobränsle gör att lönsamheten minskar.

Under året har publicitet väckts genom att båda Volvobolagen tecknat långsiktiga avtal med miljö- och klimatargument som drivande faktorer. Volvo Cars har fått global uppmärksamhet genom samarbetet med SVV och kan nu titulera sig som världens första klimatneutrala motorfabrik.

Arbetet med integrering av bolagen Skövde Värmeverk och SkövdeNät till Skövde Energi AB löper på.

Anette Staflund tillträdde som ny CFO och stärker bolagets förmåga att hantera en allt mer krävande ekonomiprocess.

Inom kommunikation har Åsa Holmqvist Ekman tillträtt som ansvarig för bolagets kommunikationsfrågor.

Behovet av att stärka kommunikationen och öka kunskapen om fjärrvärmesystemets effektivitet och klimatnytta är viktigt. Vi ser tyvärr flera beslut hos fastighetsägare och andra aktörer inom kommunen som inte gynnar systemets effektivitet och klimatnytta.

Skövde Värmeverk AB har nu samtliga finansiella skulder finansierade i koncernbanken, med syftet att sänka bolagets och koncernens räntekostnader.



## Investering och framtid

Bolaget skall fortsätta verka för att maximera samhällsnytta samt skapa förutsättningarna för att Skövde kommun skall vara en attraktiv och konkurrenskraftig etableringsort. Omställningen till förnyelsebar energiförsörjning är en tydligt fokuserad målinriktning för bolaget.

Energibranschen står inför en stor omställning både ur kund- och leverantörsperspektiv. Detta innebär nya strategiska inriktningar som skall stärka vår befintliga affär samt skapa ökat värde för våra kunder. Genom sammanslagningen med SkövdeNät blir vi ett komplett energibolag som kan leverera på de nya marknadsmöjligheter som nu skapas inom branschen.

Det är av stor vikt att bolaget fortsatt kan investera i att utveckla verksamheten för att möta en energimarknad under förändring samt i fortsatt hög utsträckning amortera på befintligt lån.

Kommunicera budskapet att fjärrvärme ur hållbarhetsperspektivet är det mest miljöriktiga energiförsörjningssystemet är fortsatt viktigt för att visa nytta både för befintliga och framtida kunder.

Skövde Värmeverk AB (tusen kronor)	Delår 180831	Budget 180831	Delår 170831	Prognos 181231	Budget 181231	Helår 171231
Nettoomsättning	163 250	148 720	149 494	241 502	237 905	235 627
Årets resultat efter finansiella poster	9 612	-2 770	-1 226	12 633	11 000	9 798
Balansomslutning	734 070		734 704			854 523
Eget kapital	74 883		63 917			65 272
Nettoinvesteringar	-14 600		-12 269	-22 550	-22 550	-112 386

## 7.4 SkövdeNät AB

### Verksamhet och resultat

Utfallet per 2018-08-31 är baserat på 8 månaders verksamhet och prognosen på 12 månaders verksamhet. Resultat per 2018-08-31 ger ett överskott på 9 516 tkr.

Överföringsintäkter och fast avgift för säkringskunder har ökat. Intäkterna för högspänningskunderna och effektlågspänningskunderna har ökat. Anslutningsavgifterna har också ökat. Intäkterna för övriga fakturerade kostnader, övriga sidointäkter och återvunna tidigare avskrivna kundfordringar har ökat. Konsultarbete administrativa arbeten har minskat. Övriga intäkter följer i stort budgeten. Summeringen av samtliga kostnadslag visar på en ökning av kostnaderna. Prognostiserat resultat visar på ett överskott på ca 15 032 tkr, vilket är en ökning på 1 953 tkr i förhållande till budgeterat resultat (13 080 tkr), vilket främst beror på ovan redovisade intäkts och kostnadspåverkan.

### Viktiga händelser under året

Riksdagen har fattat beslut på nya funktionskrav för elmätare från 2018-09-01. Elnätsägarna är ålagda att alla mätare ska vara utbytta senast 2025-01-01 till de nya funktionskraven.

Riksdagen har beslutat om att en ny intäktsrammodell ska införas för åren 2020 – 2023.

Processer inom administration har effektiviserats, fler processer är digitaliserade, portokostnader minskar tack vare att SVE, e-post och e-faktura har införts. Vi kommer också att ansluta oss till KIVRA. Åtgärderna främjar både ekonomin och miljön.

Byte av högspänningsställverk i Ryds fördelningsstation har gjorts och samtidigt uppgraderades skalskyddet på anläggningen.

### Investering och framtid

Investeringsbudgeten uppgår till 27 399 tkr på egna anläggningar och 2 250 tkr på exploateringar. Under bolagets första 8 månader uppgick kostnaderna på egna investeringar på 11 736 tkr och på exploateringar till 1 657 tkr. Vilket ger investeringskostnader på 13 393 tkr. Helårsprognosen visar på en investeringsnivå på ca 29 433 tkr vilket är 216 tkr mindre än budget.

Energibranschen står inför en stor omställning både ur kund- och leverantörsperspektiv vilket innebär nya strategiska inriktningar för att stärka vår befintliga affär och skapa ökat värde för våra kunder. Genom sammanslagningen med

Skövde Värmeverk AB till en energibolagskoncern, Skövde Energi blir vi ett komplett energibolag som kan leverera på de nya marknadsmöjligheter som nu skapas inom branschen.

SkövdeNät AB (tusen kronor)	Delår 180831	Budget 180831	Delår 170831	Prognos 181231	Budget 181231	Helår 171231
Nettoomsättning	56 130	56 011	57 933	87 369	84 017	86 076
Årets resultat efter finansiella poster	9 516	8 720	6 829	15 032	13 080	12 915
Balansomslutning	335 722		405 722			424 832
Eget kapital	150 139		150 131			150 139
Nettoinvesteringar	13 393	19 766	9 258	29 433	29 649	14 393

## 7.5 Kreativa Hus AB

### Verksamhet och resultat

Delårsresultatet och även helårsresultatet visar på ett bättre resultat än budgeterat. Det skiljer sig från budget dels på grund av intäkterna är något högre än budgeterat pga. nyinflyttningar i Open Office, dels på grund av att driftkostnaderna är lägre än budgeterat, bland annat beroende på en större kreditering på va-sidan, samt att både el och värme är lägre förbrukning än budget. Räntekostnaderna är också lägre än budgeterat då bolaget har lagt över fler lån i koncernbanken, vilket också minskat räntekostnaderna. Utvecklingskostnaderna har inte arbetats upp helt, de kommer dock eventuellt att öka under resterande året jämfört med delåret. Jämfört med föregående år vid samma tid är resultatet likvärdigt, innan förlusten på 951 tkr för Drivbanken.

### Viktiga händelser under året

VD har sedan årsskiftet en anställningsgrad på 85% av en heltidstjänst, i stället för 75% som tidigare. Det är främst arbetet med utvecklingen av bolaget och nybyggnationen av Pergolan som har ökat behovet av nedlagd tid och närvaro av VD. VD går en informationsutbildning i solcellsinstallation, som planeras resultera i solcellsinstallation på någon eller några av fastigheterna. VD är också engagerad i Fastighetsägarnas forum Skaraborgs Kretsråd, tillsammans med andra fastighetsägare i Skaraborg.

Bolagets viktigaste händelse är den fortsatta byggnationen av Pergolan. Gamla Tegelbruket har underhållits och rödmålats under sommaren.

Bolaget har godkänts för investeringsbidrag i Länsstyrelsens satsning Klimatklivet för att iordningställa tio stycken elbilsplatser i anslutning till Pergolan.

### Investering och framtid

Arbetet med Pergolan har fortlöpt under delåret enligt plan. Iordningställandet av cirka 72 stycken cykelplatser utmed hus e8 utförs under hösten. Totalt tillförs mer än 150 nya fasta cykelplatser i projektet. Tio stycken elbilsplatser kommer iordningställas under nästa år. För att erhålla bygglov krävdes att ytterligare parkeringsmöjligheter tillgodosågs. Det kommer bolaget göra genom att bygga ett parkeringsdäck efter att Pergolan är färdigställd. Bolagets fastigheter ingår i planprogrammet som tas fram för Mariesjö. Planerna för framtida expansion och byggnationer diskuteras fortlöpande.

Kreativa Hus AB (tusen kronor)	Delår 180831	Budget 180831	Delår 170831	Prognos 181231	Budget 181231	Helår 171231
Nettoomsättning	8 911	1 633	8 867		2 450	13 376
Årets resultat efter finansiella poster	1 817	673	1 042	1500	1 010	1 959
Balansomslutning	202 732		133 015			163 022
Eget kapital	68 738		67 626			66 922
Nettoinvesteringar	38 523		1 007			9 229

## 7.5.1 Mariesjö Kreativa Hus AB

### Verksamhet och resultat

Bolaget har ännu inte ett helt verksamhetsår bakom sig, så jämförelser och budgetering har varit svår. I tabellen nedan avser beloppen i Delår 170831 perioden 160901-170831, Helår 171231 avser perioden 170901-171231 och Delår 180831 avser perioden 180101-180831. Vi ser att bolaget trots de större renoveringarna som skedde tidigare i år ser ut att landa på svagt positivt resultat.

### Viktiga händelser under året

Renoveringar har skett, dels i Drivbänken, där Gothia Science Parks inkubator sitter, samt inför den realityshow i e-sport som spelades in i mars i en lokal, numer kallad Skövde Game Park. Inspelningen pågick i fem veckor och streamades live på olika plattformar. Skövde var synligt i många olika inslag då deltagarna fick prova på allt från Arenabadet till längdåkning på Billingen. Lokalen blev sedan Skövde Game Park under sommaren, då Next Skövde arrangerade en summer camp för ungdomar där de fick prova på det mesta inom spel och gameing.

### Investering och framtid

Under året har diskussion pågått om hur den tomma lokalen, som enbart hyrts ut sporadiskt under året, ska användas. Gothia Science Park önskar att den används i parkens regi, därav är den inte uthyrd externt, även om intressenter har funnits. Troligen kommer någon form av ombyggnation behöva ske för att få lokalen ändamålsenlig.

Mariesjö Kreativa Hus AB (tusen kronor)	Delår 180831	Budget 180831	Delår 170831	Prognos 181231	Budget 181231	Helår 171231
Nettoomsättning	1 548	1 270	2 472		1 904	1 377
Årets resultat efter finansiella poster	50	300	1 711	0	450	641
Balansomslutning	9 706		13 069			9 861
Eget kapital	1 492		1 067			1 442
Nettoinvesteringar	0	0	0		0	0

## 7.6 Next Skövde Destinationsutveckling AB

### Verksamhet och resultat

Bolaget visar ett positivt tertialbokslut vilket beror på hur bolaget tillförs intäkter som löper enligt fastlagd plan. För helår är vår bedömning att vi skall nå ett resultat i nivå med beslutad budget.

### Viktiga händelser under året

Under våren har en diskussion förts med destination Läckö Kinnekulle (Götene och Lidköpings kommuner) om att tillsammans öka samarbetet på taktisk nivå. Nu har beslut fattats i de tre kommunerna kring ett konkret förslag som innebär samverkan inom några utpekade områden. De båda bolagen får i uppdrag att under hösten 2018 ta fram en gemensam handlingsplan.

Next Skövde har fått kommundirektörens uppdrag att leda processen med att utveckla en affärsplan för destination Billingen. Arbetet bedrivs i olika faser under kommande år. Vi tar lärdom av tidigare framgångsrika processer med att utveckla destinationer och börjar parallellt föra diskussion med intressenter (både privata och ideella) för att undersöka deras intresse att bidra till den kommande utvecklingen.

Next Skövde har sedan årsskiftet gjort en satsning på att utveckla Skövde som spelstad och har anställt en destinationsutvecklare med det utpekade uppdraget att fokusera på detta. I Skövde sysselsätts 1000 personer med spel, inte mindre än 500 studenter studerar dataspelsrelaterade utbildningar på högskolan och det startas mer än tio nya företag inom branschen, varje år. Som en första konkret aktivitet kan nämnas att vi under sommaren erbjöd sommarlovsaktiviteter för spelintresserade under paraplyet Skövde Game Park.

Enduro EM arrangerades i centrala Skövde 8-12 augusti och blev en stor publikfest. Arrangören uppskattade antalet besökare till omkring 13 000 personer. Totalt 160 åkare kom till start och under tävlingen avverkades totalt 420 km på motorcykel.

Det var full aktivitet som sig bör under den 29:e upplagan av Matfestivalen i Skövde. Trots fredagens regn så räknades ca 52 000 besök in på besöksräknarna till Skövde Centrum. Detta gör Matfestivalen i Skövde till Skaraborgs största årligt återkommande evenemang.

### Investering och framtid

Bolaget planerar vissa investeringar kopplade till inplanerad flytt till nya lokaler. Flytten kommer att äga rum i december månad.

Next Skövde Destinationsutveckling AB (tusen kronor)	Delår 180831	Budget 180831	Delår 170831	Prognos 181231	Budget 181231	Helår 171231
Nettoomsättning	12 650	14 212	13 850	20 539	21 142	18 995
Årets resultat efter finansiella poster	3 660	161	4 392	134	242	2
Balansomslutning	12 790		11 836			11 339
Eget kapital	3 537		3 535			3 537
Nettoinvesteringar		133		200	200	

## 7.7 Skövde Flygplats AB

### Verksamhet och resultat

2018 är andra året då flygplatsbolaget har skött driften av flygplatsen. Det ekonomiska resultatet har förbättrats främst tack vare bättre kontroll och ekonomistyrning. Jämförelse av resultatet mot föregående år är dock svår att göra då ett par stora engångsintäkter påverkade resultatet under 2017. Flygklubbarna har haft verksamhet i samma omfattning som tidigare år. Den kommersiella flygverksamheten har främst utgjorts av ambulans-, affärs-, frakt- och militärflyg.

### Viktiga händelser under året

Linjetrafik mellan Skövde och Visby genomfördes under Almedalsveckan. 64 passagerare flög till Visby ToR under veckan vilket var en liten ökning mot föregående år. Forsvarsmaktens fallskärmsjägarskola har ombaserat sig till Skövde Flygplats under tre månader då renovering av flygplatsen i Karlsborg pågår.

### Investering och framtid

Under året har investeringar gjorts i bl.a. tankanläggning på NÄL i Trollhättan samt i ny RNP, dvs GPS-baserade inflygningsprocedurer. Bedömningen är att affärs-, frakt- och ambulansflyget kommer ligga på ungefär samma nivå som tidigare medan det militära flyget kan komma att öka. Ny asfaltstopplning på rullbanan är förestående inom ca 2-3 år.

Skövde Flygplats AB (tusen kronor)	Delår 180831	Budget 180831	Delår 170831	Prognos 181231	Budget 181231	Helår 171231
Nettoomsättning	2 375	1 220	2 741		1 830	5 562
Årets resultat efter finansiella poster	-4 468	-4 666	-2 780		-7 000	-4 704
Balansomslutning	7 543		8 686			12 617
Eget kapital	6 480		8 172			10 948
Nettoinvesteringar	537		1 334			1 390

## 7.8 Balthazar Science Center AB

### Verksamhet och resultat

Första halvåret visar på ett positivt utfall på 83 200 kr, med något högre intäkter än budgeterat tillika förhöjda kostnader mot budget vilket härleds till kostnader för personal och antalet arbetade timmar, samt inköp av varor. Under perioden juni-juli har vi ett intäktsbortfall med direkt koppling till en minskning av antalet besökare under sommarlovsöppet, tillika en planerad bemanning för större besöksvolym.

Ökade personalkostnader härleds främst till timlöner och behov av ökad bemanning under årets första månader, detta

som en konsekvens i implementeringsfasen för daglig drift i nya fysiska ytor och temamiljöer samt ökad tillgänglighet för såväl utbildning som publik verksamhet. Detta har balanserats med kostnadsbesparingar för reparation och underhåll, samt planerade utvecklingsinsatser i fysiska temamiljöer av mindre karaktär.

Stadsbidraget från Skolverket för 2018 ökar med 205 000 kr jämfört med budget.

Prognosen för årets resultat är i delårsrapporten + 7 000 kr, jämfört med budgeterat negativt resultat på -131 000 kr. Semesterlöneskulden ger ett positivt utfall per augusti månad. Utfallet bedöms minska i samband med december månads resultat tillika årets bokslut, vilket inte tas upp som en kostnad för december månad i prognosen.

### Viktiga händelser under året

Första halvåret har präglats av implementering av den utveckling- och expansionsfas som avrundade föregående års genomförande. Fokus har legat på att fortsatt stärka den inre kärnan i genomförandeprocesser, följa upp värdet för våra besökare och kunder inom utbildning och publik verksamhet samt balansera verksamhetens ekonomi med andra förutsättningar än tidigare.

Verksamheten har förbättrat sin kvalitet, vilket resulterat i en ökning med 10 kvalitetspoäng jmf med föregående utvärdering i Skolverkets kvalitetsbedömning. Resultatet är förbättrat på samtliga åtta indikatorer som följs upp, vilket placerar verksamheten på sjunde plats i Sverige av science centers med statligt bidrag.

Verksamhetens fokus framöver ligger fortsatt på implementering och utveckling koncept- och innehållsmässigt. Att stärka den inre kärnan, såväl förutsättningarna arbetsmiljömässigt som för besöksupplevelsen i genomförandeaktiviteter. Resterande del av året innefattar månader där intäktsbudgeten är kraftigt offensivare än första delen av året, vilket betyder ökat fokus på intäktsarbeten och försäljning. En god kostnadskontroll krävs i samtliga operativa delar, då vi fortsatt expanderar och risken för oförutsedda alternativt felaktiga behovsanalyser finns.

### Investering och framtid

I november 2018 skall bolagets styrelse fatta beslut om ny affärsplan 2019-2022. Arbetet med affärsplanen har föregåtts av en strategiprocess innehållande omvärldsanalys, pedagogisk plattform, varumärkesplattform, strategiska kunskapsområden och strategier samt investeringstakt och medel.

Balthazar Science Center AB (tusen kronor)	Delår 180831	Budget 180831	Delår 170831	Prognos 181231	Budget 181231	Helår 171231
Nettoomsättning	5 095	5 321	4 559	8 227	7 987	6 914
Årets resultat efter finansiella poster	69	-85	473	8	-117	-402
Balansomslutning	3 389		4 100			5 235
Eget kapital	1 507		2 075			1 439
Nettoinvesteringar	400		210			1 213

## 7.9 Gothia Innovation AB

### Verksamhet och resultat

Gothia Innovation AB ägs till 49 procent av Skövde kommun och 51 procent av Gothia Intresseförening. Uppdraget är att framtidssäkra det lokala, regionala, och till viss del även det nationella, näringslivet genom att driva och utveckla Gothia Science Park så att det blir fler medlemmar och dessa blir än mer framgångsrika.

Gothia Innovations huvudprocesser är affärsutveckling, innovationsledning, innovations eko-system och infrastruktur.

Nyckeltal och budget per 2018-06-30 följer i stort verksamhetsplanen för 2018 och uppvisar inga större avvikelser.

### Viktiga händelser under året

Bolagets inkubatorprocess har vidareutvecklats till ett programformat med gruppvis antagning.

Under första kvartalet startade bolaget ett pilotprojekt med finansiering från Västra Götalandsregionen och EU som syftar till att skapa och testa metoder för ökad mångfald inom götalandsregionen och EU som syftar till att skapa och testa metoder för ökad mångfald inom dataspelsinkubation.

Under först halvåret expanderade Science Parken på kvarteret Penta med fastigheterna U-hallen och Nyeport. I U-hallen finns bland annat ASSSAR Industrial Innovation Arena.

### Investering och framtid

Det finns mycket goda förutsättningar för en fortsatt expansion av Science Park i Skövde. Detta kräver givetvis investeringar i såväl fastigheter, infrastruktur som personal.

Gothia Innovation AB (tusen kronor)	Delår 180831	Budget 180831	Delår 170831	Prognos 181231	Budget 181231	Helår 171231
Nettoomsättning	22 621	25 811	25 525		38 258	40 878
Årets resultat efter finansiella poster	-1 030	232	749		351	1 926
Balansomslutning	13 516		14 146			19 672
Eget kapital	4 947		6 982			5 978
Nettoinvesteringar	237					

## 7.10 Skaraborgs kommunalförbund

### Verksamhet och resultat

Verksamheterna i förbundet har under årets första sju månader arbetat och utvecklats enligt verksamhetsplanen och våra genomförandeplaner för respektive fokusområde. Delårets resultat är 841 tkr (budget 89 tkr) med en helårsprognos på 350 tkr. Förklaringen till det förbättrade resultatet kan härledas till vakanser, ej utnyttjade konsultkostnader under året samt god ekonomisk medvetenhet.

### Viktiga händelser under året

Förbundet har medverkat i utvecklingen av ny gemensam webbplats för vårdssamverkan inom Västra Götaland, som lanserades 1 maj 2018. Upphandling av konsult för gemensam fysisk planering kring laddinfrastruktur, besöksnäring och fysisk planering samt etableringssamverkan har skett och arbetet är påbörjat. Projektet Etableringssamverkan i Skaraborg har blivit beviljat, och syftar till att locka företag och kompetens till Skaraborg. Vidare planeras uppstart av Business Region Skaraborg. Kulturchefsnätverket har startat ett utvecklingsarbete med kulturskolorna i Skaraborg, som grundar sig i regeringens strategi "En kommunal kulturskola i framtiden". Vård och omsorgscollege är återcertifierat för en ny 5-årsperiod.

### Investering och framtid

Efter att PwC i november 2017 slutrapporterade den utvärdering som de gjort på uppdrag så har förbundsdirektören och kommuncheferna arbetat fram en åtgärdsplan. Denna har antagits av förbundsstyrelsen och ska nu genomföras. Projektet Skaraborgsbyrån startar, och de ska arbeta med regionalt yrkesvux, validering och validering med språkstöd. Fortsatt utveckling av kompetensforum Skaraborg som strategisk samverkansarena.

Skaraborgs kommunalförbund (tusen kronor)	Delår 180731	Budget 180731	Delår 170731	Prognos 181231	Budget 181231	Helår 171231
Nettoomsättning	20 576	21 459	16 563	36 273	36 786	29 801
Årets resultat efter finansiella poster	841	89	466	350	152	26
Balansomslutning	60 581		56 614			49 250
Eget kapital	6 411		6 010	5 919		5 569
Nettoinvesteringar	0	0	0	0	0	0

## 7.11 Kommunalförbundet Skaraborgsvatten

### Verksamhet och resultat

Skaraborgsvatten bildades 1955 av Skövde, Skara och Falköpings kommuner med uppgift att lösa medlemskommunernas vattenförsörjning. Sedan förbundets anläggningar togs i drift 1959 fram till och med 2018-06-30, har förbundet levererat 457,5 miljoner m<sup>3</sup> dricksvatten av hög kvalitet och med mycket hög tillgänglighet.

Ägarandelen baseras på kommunernas procentuella förbrukning sedan start, fördelningen är att Skövde svarar för ungefär hälften och Skara och Falköping en fjärdedel var av dricksvattnet som vi producerat. Den procentuella fördelningen av kommunernas förbrukning första halvåret har varit 53% för Skövde, 22% för Skara och 25% för Falköping. Råvattnet tas från Vättern och pumpas ca 3 mil till Borgunda vattenverk, där sker all behandling av vattnet innan det pumpas vidare till respektive kommun. Den totala produktionen första halvåret 2018 var ca 4,5 miljoner m<sup>3</sup>, vilket är en ökning mot föregående år. Det ger en medelproduktion per dygn på 24 898 m<sup>3</sup>. För desinfektion, alkalinitetshöjning och pH-justering används natriumhypoklorit, ammoniak, koldioxid och kalk. Vi har även UV ljus installerat sedan några år tillbaka för att ytterligare höja säkerheten på vattnet. 64 st. vattenanalyser har utförts enligt fastställt kontrollprogram samt extraprover, samtliga av dessa var med marginal godkända.

Delårets resultat på 7 704 tkr är lite högre än budgeterat resultat på 6 103 tkr, anledningen till att resultatet är högre än budget har sin förklaring i lägre avskrivningar som beror på att investeringar har förskjutits i tid.

### Viktiga händelser under året

Med anledning av det torra och varma vädret så har vi under perioden mitten av maj till mitten av augusti producerat extremt mycket mer vatten än normalt, den högsta dygnsförbrukningen var 32 823m<sup>3</sup>, vilket skapat nya utmaningar för oss. Framförallt har det varit svårt att kyla pumpstationer och maskinell utrustning när värmeperioden var så långsträckt men vi har även sett en del begränsningar i vår process.

### Investering och framtid

Skaraborgsvattens anläggningar har varit i drift sedan 1959 varvid det finns ett stort underhållsbehov, förbundet följer framtagen plan för investeringar i framförallt ledningsnätet. Av de cirka 110 km överföringsledningar som förbundet förvaltar utgör nu ungefär 24 km dubblade ledningar. Investeringarna tom 18-06-30 har varit 2 811 tkr vilket är betydligt lägre än budget men beror på att planerade projekt blivit försenade.

Det pris som medlemskommunerna betalar för dricksvattnet är fortfarande lågt, 3,9 kr /m<sup>3</sup> fritt levererat till respektive kommuns reservoar. Priset är jämförbart med andra dricksvattenproducenter i landet som har liknande organisationsform.

Skaraborgsvatten är medlem i Vätternvårdsförbundet vars syfte är att bevara sjöns unika egenart och samordna åtgärder, övervakningsprogram och forskning i och omkring Vättern.

Skaraborgsvatten (tusen kronor)	Delår 180630	Budget 180630	Delår 170630	Prognos 181231	Budget 181231	Helår 171231
Nettoomsättning	18 298	17 405	16 902	36 596	34 809	33 258
Årets resultat efter finansiella poster	7 704	6 103	6 729	15 408	12 206	13 434
Balansomslutning	116 143	115 677	101 244	123 847	121 780	109 666
Eget kapital	112 423	110 677	98 015	120 127	116 780	104 720
Nettoinvesteringar	2 811	26 100	1 479	10 000	52 200	2 794

## 7.12 Avfallshantering Östra Skaraborg

### Verksamhet och resultat

Resultatet för första halvåret är negativt -4,7 mnkr vilket är bättre än det budgeterade resultatet om -8,1 mnkr. Soliditeten uppgår till 64,1 % vilket innebär att det finansiella målet är uppfyllt. Den ekonomiska ställningen är fortsatt god med ett eget kapital om 50 mnkr.



## Viktiga händelser under året

Med anledning av behovet av avgiftshöjningar relaterade till insamling av matavfall hade AÖS för första gången ett ägarsamråd med medlemskommunerna. Ägarsamrådet var lyckat med stort deltagande och engagemang. Ett av resultaten från ägarsamrådet var att bereda kommande taxeförslag (2019) med kommuncheferna i respektive kommun för att säkerställa den solidariska finansieringen av förbundets verksamhet. I Skövde har underjordsbehållare för mat- och restavfall installerats vid Ekedal. En underjordsbehållare är en nedgrävd behållare som lyfts upp och töms med en kranbil. Om underjordsbehållaren är rätt placerad och innehållet rätt sorterat är det ett bra alternativ till containrar. Arbetet med införande av matavfallsinsamling från flerbostadshus fortsätter. Ungefär en tredjedel av flerbostadshusen är igång med sortering och övriga har fram till årsskiftet att besluta om sortering.

## Investering och framtid

Prognosen för helåret visar ett underskott med ungefär -11 mnkr. Det är bättre än det budgeterade resultatet på -16 mnkr. Både intäkter och kostnader kommer att öka under andra halvåret men i lägre utsträckning än beräknat i budget.

Avfallshandling Östra Skaraborg (tusen kronor)	Delår 180630	Budget 180630	Delår 170630	Prognos 181231	Budget 181231	Helår 171231
Nettoomsättning	51 299	52 528	57 560	105 000	105 055	122 081
Årets resultat efter finansiella poster	-4 671	-8 092	-6 523	-11 000	-16 185	-8 827
Balansomslutning	78 355		86 327			87 393
Eget kapital	50 240		57 215			54 911
Nettoinvesteringar	0		2 325			4 761

## 7.13 Miljösamverkan Östra Skaraborg

### Verksamhet och resultat

Under 2018 års inledande åtta månader har Miljösamverkan östra Skaraborg genomfört 1 749 tillsyns- och kontrollinsatser. Tillsynen är i ett helhetsperspektiv genomförd på ett effektivt och ändamålsenligt sätt inom alla områden.

Resultatet uppgår till 1 899 tkr. Resultatöverskottet förklaras av både lägre kostnader och högre intäkter än förväntat.

Resultatet påverkas positivt med 683 tkr av avstämningen av semesterlöneskulden vid utgången av augusti. Resultatet kommer att påverkas negativt med ca 600 tkr vid årsskiftet av samma orsak.

Föregående års eget kapital överstigande 4 mkr, vilket uppgick till 2 643 tkr, har under 2018 återbetalats till medlemskommunerna.

Helårprognosen är ett resultatöverskott på 1 486 tkr.

### Viktiga händelser under året

Under året har vi, i linje med miljönämndens mål om att tillsynen ska prioriteras med utgångspunkt från god vattenstatus, bland annat kontrollerat nödlägesberedskap vid drivmedelsstationer, slamhantering på avloppsreningsverk samt kontroll av enskilda avlopp.

I hälsoskyddstillsynen har vi bedrivit uppsökande bostadstillsyn för första gången.

Vad gäller livsmedelskontrollen har vi bland annat granskat kosttillskott och de hälsopåståenden som beskrivs, kontroll av märkning av ursprung för kött och ägg samt märkning av egenproducerade produkter.

### Investering och framtid

Inga större investeringar har gjorts under 2018.

Sveriges Kommuner och Landsting har under 2018 lanserat ett nytt förslag till ny miljöbalkstaxa som kan börja användas från och med 2019. Syftet är att förenkla och skapa likvärdighet.

Livsmedelsverket håller på att se över den modell för riskklassning som används i livsmedelskontrollen. Målet är en likvärdig kontroll och större förståelse för kontrollen och avgifterna. Förslaget från Livsmedelsverket är i skrivande stund på remiss. Alla kommuner ska införa den nya modellen från och med 1 januari 2020.

Våra kunder ställer allt högre krav på digitala lösningar samtidigt som vår verksamhet kan effektiviseras genom digitalisering. Miljösamverkan måste de kommande åren ta steg i sin digitaliseringsresa. Detta kan göras genom bland annat nytt verksamhetssystem, nya smarta e-tjänster och e-arkiv.

Miljösamverkan Östra Skaraborg (tusen kronor)	Delår 180831	Budget 180831	Delår 170831	Prognos 181231	Budget 181231	Helår 171231
Nettoomsättning	2 022	19 677	19 822	30 180	29 515	29 778
Årets resultat efter finansiella poster	1 899	45	2 820	14 786	67	2 643
Balansomslutning	17 121		17 745			11 119
Eget kapital	5 899		6 820			6 643
Nettoinvesteringar	48		57			57

## 7.14 Räddningstjänsten Östra Skaraborg

### Verksamhet och resultat

Verksamheten för den operativa avdelningen har som tidigare år fokuserat på våra viktiga grunder, som är övning och träning. Att få en bra verksamhet på övningsfältet i Hasslum, just för att kunna öva för ett tryggare och säkrare samhälle har också varit viktigt. Verksamheten på avdelningen Förebyggande av bränder och säkerhet är en stor del i att minska olyckor och effekten av en olycka. RÖS verksamhetsfokus i stort går ut på att skapa TRYGGHET, SÄKERHET och OMTANKE i allt vi gör. Resultatet för första halvåret är -1 086 tkr vilket är något sämre än budget, som för delåret är -366 tkr.

### Viktiga händelser under året

Den största händelsen och erfarenhetsinhämtandet har varit ifrån branden på Allégården i Tibro. En brand som trots omfattning, gick bra tack vare bra och effektivt samspel mellan alla inblandade.

Rekrytering är ett ständigt pågående arbete inom de flesta områden, men framförallt med att få brandmän på deltid.

### Investering och framtid

Under första halvåret har investeringar gjorts i bland annat två nya tankbilar, en lastväxlarbil, en hjullastare och två personbilar.

Prognosen för helåret är att vi kommer ligga bättre till än budget och därmed göra ett resultat närmare 0 kr ungefär 176 tkr.

Att arbeta med återtagande av förmåga till civilt försvar är en uppgift för hela samhället. RÖS har och kommer fortsätta arbeta med civilt försvar och krishantering i ett samarbete med övriga samhällsfunktioner.

Räddningstjänsten Östra Skaraborg (tusen kronor)	Delår 170630	Budget 170630	Delår 160630	Prognos 171231	Budget 171231	Helår 161231
Nettoomsättning	52 176	50 729	48 735	103 046	101 456	99 271
Årets resultat efter finansiella poster	-1 086	-366	-261	177	-733	1 873
Balansomslutning	108 960	106 628	101 627	110 223	106 261	106 994
Eget kapital	28 150	28 870	27 103	29 413	28 503	29 236
Nettoinvesteringar	4 554	3 850	2 005	12 673	7 700	6 542

## 8 Uppföljning inom personalområdet

### 8.1 Kompetensförsörjning

#### 8.1.1 Strategisk kompetensförsörjning

Alla sektorer med undantag för sektor styrning och verksamhetsstöd upplever stora svårigheter att rekrytera nya medarbetare. Detta märks då antalet svårrekryterade grupper ökar.

Till de svårrekryterade grupperna[1] hör: arkitekter, ingenjörer, enhetschefer, biståndsbedömare, arbetsterapeuter, sjukgymnaster/fysioterapeuter, upphandlare, arbetshandledare, badmästare, arkivarie, överförmyndare, psykologer, tal-och specialpedagoger, kuratorer, studie- och yrkesvägledare, förskolelärare, grundskolelärare, fritidspedagoger, gymnasielärare, SFI-lärare, lärare i vård och omsorgsämnen, socialsekreterare, socionomer, psykiatrisjuksköterskor, kockar, elektriker och anläggningsarbetare.

Under våren har kommunen antagit en gemensam kompetensförsörjningsplan för Skövde kommun, med utgångspunkt i ARUBA-modellen (attrahera, rekrytera, utveckla, behålla och avsluta). Syftet med planen är att underlätta arbetet med strategisk kompetensförsörjning samt att säkerställa rätt kompetens på rätt plats över tid på sektorerna. Det är även meningen att planen ska hjälpa organisationen att vara resurseffektiv och öka möjligheter till kommungemensamma insatser. Tanken är sedan att varje sektor ska utarbeta en egen kompetensförsörjningsplan.

För att säkra kompetensförsörjningen har på kommunnivå har bland annat följande aktiviteter genomförts:

- Chefstraineeprogram omgång två - I gruppen finns i år en man och sju kvinnor från 36–55 år.
- Pilot för rekryteringsenheten - Fram till halvårsskiftet har ca 45 rekryteringar genomförts av enheten.
- Medverkan på arbetsmarknadsdagar och mässor tillsammans med verksamheterna
- Löneanalyser för att fördela medel till de befattningar/grupper som är i störst behov
- Arbetsmiljöutbildning för chefer och skyddsombud för att säkra arbetsmiljön
- Införande av ett nytt modernt flextidsavtal för att bli en attraktivare arbetsgivare
- Anställning av fler serviceassistenter för att underlätta för redan anställda medarbetare.

Flertalet aktiviteter för strategisk kompetensförsörjning har under året också genomförts på sektorerna. Bland annat:

- Vidareutbildning/kompetensutveckling av medarbetare och chefer
- Tillvaratagande av information i avslutningssamtalen
- Överanställning
- Träffar med andra kommunala, regionala och privata verksamheter
- Utveckla ambassadörsrollen
- Individuella kompetensplaner
- Möjlighet att vara handledare
- Fler har fått möjlighet till tillsvidareanställning istället för säsongsanställning

[1]Definition svårrekryterad grupp: av verksamheten bedömd svårrekryterad befattning samt rådande

*låg tillgång på kompetens enligt arbetsförmedlingens yrkeskompass*

#### 8.1.2 Personalomsättning och pensionsavgångar

Personalomsättningen har sedan förra året samma period minskat med 0,3 % och ligger nu på 6,6 %. Främst är det kvinnorna som har minskat personalomsättningen (-1 %) medan männen ökar med 1,5 %. Personalomsättningen visar både intern rörlighet och extern personalomsättning varav den interna rörligheten för första halvåret är 1,2 % (ca 50 st.) och den externa personalomsättningen 5,4% (ca 240 st.). Detta visar att om resten av året följer samma mönster kommer personalomsättningen hamna på ungefär samma nivå som förra året med en liten minskning av den interna rörligheten. Av den externa personalomsättningen är pensionsavgångar 1 % (ca 45 st.). Den externa personalomsättningen ser ut att öka kommande år då pensionsavgångarna ökar.

Sektor socialtjänst har högst extern personalomsättning på ca 16 % följda av sektor styrning och verksamhetsstöd på ca 7 %. Den höga personalomsättningen på socialtjänsten är till följd av uppsägningar på grund av arbetsbrist i gruppen behandlingsassistenter som arbetade med ensamkommande samt omsättning i gruppen socialsekreterare. Inom sektor

styrning och verksamhetsstöd är vilja att komma vidare i karriären, högre lön och hög arbetsbelastning anledningar till den ökade personalomsättningen.

Barn och utbildning är den sektor som har minskat personalomsättningen mest och ligger på ca 5 %. Om det håller i sig kommer det resultera i en minskning av personalomsättningen på ca 2 % i slutet av året i jämförelse med 2017.

Hög personalomsättning finns i befattningarna; chefer (7%), handläggare/administratörer (6 %) socialsekreterare (12%), kock (7%), fritidsledare (13%), elektriker (11 %) anläggningsarbetare (16 %) och studie- och yrkesvägledare (34%). Männen har större extern personalomsättningen än kvinnorna. Skillnaden är ca 2,5%. De flesta utav dessa avgångar går att härleda till sektor service där anledningen till rörligheten är ökad konkurrens inom verksamheter inom bygg, reparation och underhåll.

Ingenjörer och lärare/förskollärare har minskat sin personalomsättning första halvåret. Befattningar som har ökad personalomsättning som vi inte sett lika tydligt tidigare är: studie- och yrkesvägledare (SYV), fritidsledare och anläggningsarbetare. Att ha i åtanke är att SYV och anläggningsarbetare är små grupper där det handlar om 4 medarbetare (SYV) och 3 medarbetare (anläggningsarbetare) som har slutat.

Av de nyanställda under första halvåret är ca 25 % män. Det är en något högre andel än andelen män i kommunen. Främst rekryteras män till sektor service (ca 70 % inom sektorn). De kvinnodominerade sektorerna barn och utbildning, socialtjänst och vård och omsorg har en låg andel nyrekryterade män. Runt 10 %.

## 8.2 Systematiskt arbetsmiljöarbete

### 8.2.1 Arbetsmiljömål: Säkerställa kvalitén inom arbetsmiljöområdet

Att arbeta förebyggande är bevisat den bästa metoden att minska sjukfrånvaron och behålla medarbetare. Det arbete som pågår inom Skövde kommun för att arbeta mer systematiskt med arbetsmiljö och rehabilitering syftar till bättre förutsättningar för att skapa goda arbetsmiljöer. Effekten av detta förväntas bli minskad sjukfrånvaro och ökad frisknärvaro.

För att kvalitetssäkra det systematiska arbetsmiljöarbetet har verktyget SAM i Stratsys implementerats i större skala. SAM i Stratsys är ett verktyg som ska hjälpa chefer på alla nivåer att leva upp till arbetsmiljölagstiftningens krav. Målsättningen är att alla verksamheter inom sektorerna medborgare och samhällsutveckling, socialtjänst, vård och omsorg samt barn och utbildning ska använda verktyget vid årsskiftet 2018/2019.

Våren 2018 har 40 chefer och 61 skyddsombud gått den partsgemensamma utbildningen i arbetsmiljö. Utbildningen är framtagen utifrån Suntarbetslivs koncept och genomförs under tre dagar och ger grundläggande kunskaper i arbetsmiljö. Syftet är också att främja ett gott samarbete mellan arbetsgivare och chefer i arbetsmiljöfrågorna. Totalt har 90 chefer och 200 skyddsombud gått utbildningen sedan starten 2017.

Arbetsgivarenheten och Försäkringskassan har ett fortsatt samarbete med prioritering på långa sjukskrivningar, för att säkra att rehabiliteringsplaner finns och därav bidra till snabbare återgång i arbete. Även samverkan med Rehabkoordinatorer på vårdcentralerna har initierats för att snabbt sätta in åtgärder vid ohälsa.

Antalet remisser för förebyggande rehab är 326 stycken under första halvåret. Besök hos naprapat, kiropraktor och fysioterapeut har använts mest frekvent. Sektor barn och utbildning och Sektor vård och omsorg är de som använt tjänsten i störst omfattning.

För att förebygga hälsa och stötta medarbetare ser cheferna ett stort behov av att ha en löpande dialog i vardagen, medarbetarsamtal och APT, samt ett ökat stöd via t.ex. prioritering av arbetsuppgifter. Ett stort arbete kring prioritering av arbetsuppgifter har under första halvåret påbörjats inom Sektor barn och utbildning.

Företagshälsovården är ett viktigt stöd i arbetet med förebyggande hälsa och arbetsmiljö. Under våren 2018 har kommunen nyttjat tjänster hos företagshälsovården till en kostnad av cirka 950 000 kronor. 64% av tjänsterna har använts för förebyggande åtgärder, 20% för rehabiliterande åtgärder och 15% för främjande åtgärder.

Frisknärvaron har sjunkit med nästan 5 % sedan samma period förra året. Detta gäller samtliga sektorer förutom barn och utbildning som ligger på ungefär samma nivå som förra året. Den största minskningen av frisknärvaro finns på sektor styrning och verksamhetsstöd (- 9%). Sektor styrning och verksamhetsstöd har dock fortfarande tillsammans med sektor samhällsbyggnad den högsta frisknärvaron av kommunens sektorer (ca 75%). Frisknärvaron indikerar att kommunen har fler medarbetare i år i jämförelse med förra året samma period som varit sjuka fem eller fler dagar. En anledning till minskad frisknärvaro är att de större sektorerna som har kontaktyrken, har en ökad korttidsjukfrånvaro, vilket behöver följas upp på arbetsplats och individnivå.

## 8.2.2 Rehabilitering och sjukfrånvaro

Skövde kommuns totala sjukfrånvaro för första halvåret 2018 är 7,1 %. Det är en ökning med ca 0,7 % sedan samma period förra året. Ökningen finns på sektorerna socialtjänst, medborgare och samhällsutveckling, service och vård och omsorg. Kvinnor är fortsatt mer sjuka än män vilket följer landet i övrigt. Ökningen syns i alla åldersgrupper och både för män och kvinnor. Trenden bland våra grannkommuner är ökad sjukfrånvaro dock har Skövde ökat sin sjukfrånvaro mest vilket bör analyseras djupare. Det är framförallt den korta sjukfrånvaron som har ökat vilket har gjort förskjutningar i fördelningen av intervaller. Den totala långtidssjukfrånvaron (över 60 dagar) har minskat. En förändring som är värd att notera är att männens sjukfrånvaro över 91dagar har ökat med ca 4 %.

De två stora sektorerna vård och omsorg (8,3%) samt barn och utbildning (6,9%) står för de högsta sjukfrånvarosiffrorna följda av sektor service (6,5 %). Resterande sektorer ligger mellan 5–6 %. Den grupp med högst sjukfrånvaro är kvinnor över 50 inom nästan alla sektorer där sektor service toppar med (13%). Män över 50 inom vård och omsorg ligger på ungefär samma nivå som kvinnorna (runt 9%). Att notera är att inom åldersgruppen män 30–49 år har sjukfrånvaron inom SVO ökat med 1,6 % och inom SBU 1,2 %, och inom åldersgruppen kvinnor under 29 år har sjukfrånvaron inom SVO ökat med 1,1 % och inom SBU hela 2 %. Det vill säga ökningen av sjukfrånvaron är störst bland de yngre.

Större befattningsgrupper med högre sjukfrånvaro är framförallt kvinnodominerade yrken såsom; stödassistenter (8,6%), undersköterskor (10,3%), förskollärare (8,3%), elevassistent (9,1%), barnskötare (11,3%), måltidsbiträden (13,3%) och kuratorer (15,5%). Observera att kuratorer är en relativt lite grupp.

Psykisk ohälsa är en stor anledning till sjukfrånvaro i Skövde kommun. Enligt statistik från Försäkringskassan är 52 % psykiska sjukdomar av total sjukfrånvaro för kvinnor. I Skaraborg är andelen psykiska sjukdomar 45 % av total sjukfrånvaro och 18 % härrör från rörelseorganen. Inom åldersspannet 30-39 år i Skaraborg är andelen psykiska sjukdomar 61 %.

Vid analys av korttidssjukfrånvaron är det mycket frånvaro som härrör från naturliga orsaker som influensaperioder, förkylningar och andra smittsamma sjukdomar. Stress kan också kopplas till korttidsfrånvaro. Vid långtidssjukfrånvarningar har stress och psykisk ohälsa en betydande orsak och flera chefer signalerar en oro kring den arbetsbelastning som upplevs i verksamheterna. Inom kommunen arbetar man aktivt med att erbjuda medarbetare förebyggande rehab i de fall där det bedöms behövas.

Sektorerna har för att sänka sjukfrånvaron bland annat arbetat med:

- Anpassningar av arbete (arbetstider, arbetsuppgifter) för att kunna återvända snabbare till ordinarie arbete
- Omtankesamtal (arbete med korttidsjukfrånvaron)
- Nyttjande av friskvårdstimme och genomförande av friskvårdsdagar
- Använda företagshälsovården mer aktivt
- Arbete med friskfaktorer (högre grundbemanning, planeringsdagar, etc.)
- Aktivt arbete i rehabilitering och aktivera rehabiliteringsplaner

## 8.3 Löneöversynsprocess 2018

Inför löneöversyn 2018 avsattes en del av lönebudgeten för prioriteringar till befattningar/grupper som är svårrekryterade eller/och ligger lågt i lön jämfört med andra kommuner. Analyserna inför löneöversyn resulterade i en kommunövergripande fördelning av dessa pengar till grupperna: socialsekreterare, sjuksköterskor, skötare, enhetschef C (utvalda chefsbefattningar), elektriker, drifttekniker, biståndsbedömare, ingenjörer/arkitekter och badmästare. Det lades även undan pengar till gruppen fritidspedagoger/lärare som ännu inte hanterats på grund av det avtalslösa läget med lärarförbunden. För att ytterligare optimera lönesättningen fördelade sektorerna även själva om i sin budget för att kunna ge ytterligare högre löner för bland annat: arbetsterapeuter, fysioterapeuter, avdelningschefer (SSO och SSE), badpersonal, teatertechniker och kuratorer.

Det slutliga utfallet i löneöversyn (exkl. lärarförbunden) landade på 2,8 % där männen fick 2,9 % och kvinnorna 2,7 %.

I juni genomfördes den årliga utvärderingen av löneöversynsprocessen. Utvärderingen koncentrerade sig på 4 områden; fackligt inflytande i processen, löneanalysarbetet, löneöversynsmodulen och kommunikation/tidsplan runt/i processen. I utvärderingen framkom bl.a. att arbetet med löneöversyn flutit på bättre än tidigare år men också flera utvecklingsområden. Bl.a. önskades kommunikationens överläggningar med alla sektorer såsom avstämningarna genomfördes 2018 samt mer stöd för chefer att arbeta i löneöversynsmodulen. HR behöver även arbeta för tydligare information och informationsvägar till chefer samt utbilda i lönebildningsfrågor.

Arbetet med lönekartläggning efter arbetsvärdering har fortsatt under våren och de flesta befattningar/befattningsgrup-

per är nu värderade och kommer att ingå i nästa års lönekartläggning och löneanalys. Kompletteringen med arbetsvärdering kommer att medföra möjlighet att jämföra likvärdiga kvinnodominerade arbeten med mansdominerade arbeten samt analysera löneskillnader i yrken som är lägre värderade men som har högre lön än andra.

## 8.4 Personalstruktur och arbetstid

### 8.4.1 Personalutveckling och arbetstid

Antal tillsvidareanställda har sedan årsskiftet minskat med ca 20 medarbetare. Både kvinnor och män minskar. Det är första gången på flera år som vi ser en minskning av antal tillsvidareanställda på kommunnivå. Den största minskningen ser vi inom sektor barn och utbildning (- ca 20) och sektor socialtjänst (- ca 30). Minskningen syns främst inom gruppen förskollärare (- ca 20) där det varit svårt att rekrytera behöriga förskollärare samt gruppen behandlingsassistenter som har minskat beroende på uppsägningar på grund av arbetsbrist då antalet ensamkommande flyktingar minskat. Sektor styrning och verksamhetsstöd har ökat med ca 20 personer där hälften är ökning på grund av att upphandlingsenheten flyttats till sektorn.

Visstidsanställda fortsätter att öka och har ökat med ca 45 medarbetare sedan årsskiftet. Både kvinnor och män ökar. Den största ökningen ser vi på sektor vård och omsorg (+ ca 20) där ökningen beror på dels ökad sjukfrånvaro och dels uppstart av nya verksamheter där vi visstidsanställningar använts i väntan på ordinarie medarbetare. Socialtjänstens ökning (+ ca 10) är främst sommarvikarier inom integration. Sektor barn och utbildning har minskat sina visstidsanställda med 5 st. vilket beror på mätningdagen då de flesta visstidsanställda obehöriga lärare avslutar sin anställning i juni. Jämför vi med maj så är det istället en ökning med ca 20 medarbetare.

Andelen tillsvidareanställda kvinnor och män har minskat något. Män har procentuellt sätt i större utsträckning visstidsanställningar än kvinnor. Ca 60 % av de visstidsanställda är anställda inom barn och utbildning och utav dessa är något mer än hälften anställda på tidsbegränsade enligt skollagen.

Under våren har antalet anställda stabiliserats och den minskning som syns är främst utifrån vakanser som finns i verksamheterna som för tillfället är under rekrytering. Rekryteringsläget är fortsatt svårt för flertalet grupper.

Andelen tillsvidareanställda män ligger fortfarande på 23 %. Sektor vård och omsorg fortsätter öka andelen män och ligger nu på 13 %. Sektor socialtjänst har minskat andelen män beroende av uppsägningar på grund av arbetsbrist inom den mansdominerade gruppen behandlingsassistenter.

Timavlönade har minskat något sedan samma period förra året. Den största minskningen (24 årsarbeten) står sektor vård och omsorg för. Sektorn har istället för att använda timavlönade bemannat upp med månadsavlönade visstidsanställda i verksamheterna. Även bemanningspoolen har minskat från 60 medarbetare till 30 vilket också gör att enheterna anställt upp månadsavlönade på visstidsanställning. Sektor styrning och verksamhetsstöd har ökat timavlönade med 11 st. årsarbeten i siffran för årsarbeten ingår även ferieanställda under juni månad. Ökningen januari-maj ligger på 5 årsarbeten. Av kommunens anställda män är 7,7% timavlönade i förhållande till kvinnorna där 6,9 % är timavlönade.

Övertiden och fyllnadstiden har minskat med 4 årsarbeten sedan samma period förra året. Männen gör procentuellt något mer övertid och fyllnadstid än kvinnorna.

Antalet tillsvidareanställda medarbetare per chef ligger på 23 i Skövde kommun, vilket är en ökning med en medarbetare per chef sedan samma period föregående år. Observera att gruppchefer inom service inte räknas in i denna siffra. Flest medarbetare per chef om vi bortser från sektor service 32 st. (+4) har sektor barn och utbildning med sina 24 (-3) följda av vård och omsorg på 24 (+/- 0). Att ha i åtanke är att siffran inom barn och utbildning troligen är ännu högre då det finns flertalet månadsanställda som inte är tillsvidareanställda på grund av att de saknar behörighet. Samtidigt har sektorn anställt fler biträdande rektorer för att minska trycket på rektorerna.

Vi har i dagsläget 97 serviceassistenter anställda och det finns 29 beställningar med önskemål om att få anställa ytterligare serviceassistenter på sektorerna. Tjänsterna är fördelade på 66 kvinnor och 31 män. Det är 68 som är utomeuropeiskt födda vilket motsvarar 70%. Vi har under året ökat antalet anställda serviceassistenter med någon form av funktionsnedsättning från 11 assistenter till 24. Anställda som efter avslutat serviceassistent anställning gått vidare till reguljärt arbete eller studier motsvarar 47.

## 9 Uppföljning inom miljöområdet

### Minskade växthusgasutsläpp och förnyelsebar energi

Bussmiljönärerna är ett beteendepåverkandeprojekt som drivits av Skövde kommun och Nobina AB och som avslutades under våren 2018. Projektet hade som syfte, att genom att visa på goda exempel, öka medvetenheten hos invånarna om att det i Skövde kommun går att göra majoriteten av sina resor till och från arbetet med buss. Resultaten från projekten har varit bra. Nästan alla projektmål uppnåddes och flertalet överträffades.

En plan för laddinfrastruktur har tagits fram under våren 2018. Planen är till största del baserad på två tillhörande utredningar som utförts. Den ena utredningen är utförd av Skövde kommun och fokuserar på icke-publika laddpunkter för kommunala fordon, hur de ska utformas och var de borde placeras utifrån framtida efterfrågan. Den andra utredningen är utförd av IVL på uppdrag av Skövde kommun och fokuserar på den publika laddinfrastrukturen i kommunen och vilken förväntad efterfrågan på laddare som kommer finnas i kommunen framöver.

Energi- och klimatrådgivningen i Skövde har stärkt sin roll och ett stort antal energirådgivningar har genomförts under 2018.

Skövde kommun har blivit medlemmar i föreningen Gröna städer, som vill vara en plattform för teknik och kunskap, byggbranschen och den offentliga sektorn. Föreningen anser liksom Skövde kommun att hållbar stadsutveckling är en central fråga för vår framtida samhällsutveckling.

### Gröna Lån

En stor andel av Skövde kommuns investeringsprojekt präglas av miljö- och hållbarhetstänk och i nuläget är 11 projekt, om totalt 1758 miljoner, finansierade genom gröna lån.

### Klimatanpassning

Implementeringen av klimatanpassning i verksamheten fortsätter. Ju mer kunskap om klimatförändringarnas effekter på samhället vi får desto mer förstår vi varför åtgärder är viktiga och nödvändiga att genomföra för att bygga ett robust samhälle som står väl rustad att möta klimatförändringarna. För att underlätta för politiker och tjänstepersoner att fatta rätt beslut har flera aktiviteter och planeringsunderlag genomförts och implementerats. Analyser och underlag ligger även till grund i det fortsatta arbetet med framtagandet av en klimatanpassningsplan.

#### *Aktiviteter under våren 2018*

Skyfallskartering – Hur påverkas Skövde tätort av ett 100-års regn

Värmekartläggning – Hur påverkas Skövde tätort av värmebölja i ett 2 grader varmare klimat. Var finns hot spots?

Klimatutbildning under Earth hour – Kompetenshöjande utbildning inom klimatanpassning och klimatförändringar tillsammans med SMHI, Martin Hedberg och Skövde kommun.

Utbildning dagvattenhantering – Sweco har genomfört en utbildning för Skövde och Falköpings kommun om hur man hanterar problematiken kring dagvatten i samband med skyfall och kraftigt regn.

Risk- och sårbarhets analys ur ett klimatförändringsperspektiv – Sweco har tagit fram en Risk- och sårbarhetsanalys över Skövde kommun som visar problematiken för samhället i samband med ett förändrat klimat.

Scalgo live analys – Ett digitalt verktyg för modellering av topografiska förhållanden och stora regnmängder har testats över Mariesjö området.

Skövde kommun deltar även i ett nationellt projekt, Visual Water. Projektet mål är att ta fram ett digitalt verktyg för hur man kan hantera skyfall i urban miljö. Projektet leds av SMHI och Linköpings universitet.

För att lyfta kommunens arbete utanför kommunen med hållbarhetsfrågor har samverkan med Länsstyrelsen initierats och gemensamma aktiviteter planeras.



## 10 Ekonomiska rapporter

Driftredovisning i sammandrag per nämnd

(miljoner kronor)	Delår 2018	Delår 2017	Rev. Budget 2018	Prognos 2018	Bokslut 2017
<b>Skattefinansierad verksamhet</b>					
Kommunstyrelsen	281,3	246,7	432,6	429,0	393,2
Barn och utbildningsnämnd	763,1	732,4	1141,6	1157,2	1099,4
Vård och omsorgsnämnd	589,6	577,3	881,6	896,0	865,1
Socialnämnd	140,6	129	193,1	213,1	190,8
Kultur och fritidsnämnd	108,2	104,3	165,0	165,1	160,1
Servicekommitté	1,7	-9,5	7,5	4,1	-5,3
Byggnadsnämnd	0,2	0,2	0,5	0,3	0,4
Arvodesnämnd	0	0	0,0	0	0
Kommunfullmäktige	3,7	2,8	4,1	4,3	4,0
Revision	0,9	0,7	1,5	1,5	1,6
Överförmyndare	4,8	5,5	5,5	6,1	6,9
Valnämnd	-0,5	0	1,7	2	0
<b>Summa skattefinansierad verksamhet</b>	<b>1893,6</b>	<b>1789,4</b>	<b>2834,6</b>	<b>2878,7</b>	<b>2716,2</b>
<b>Teknisk nämnd, affärsverk</b>					
Vatten och avloppsverk	-1,5	0	0	-0,5	-0,6
Affärsverksamhet bokfört i kommunen (fiber)	0,6	-0,3	0	0,8	0,6
<b>Summa affärsdrivande verk</b>	<b>-0,9</b>	<b>-0,3</b>	<b>0</b>	<b>0,3</b>	<b>0</b>
<b>Nämndernas nettokostnader</b>	<b>1892,7</b>	<b>1789,1</b>	<b>2834,6</b>	<b>2879,0</b>	<b>2716,2</b>
<b>Övrig verksamhet</b>					
Pensioner	148,7	115	180,2	210,0	194,8
Arbetsgivaravgifter	361,8	350,4	530,0	541,0	528,9
Interndeberade personalförsäkringar	-516,9	-494,2	-626,0	-666,0	-650,6
Kapitalkostnader	-171,8	-152,4	-228,3	-263,7	-233,8
Övrigt	-7,6	-8	-20,5	-11,5	18,3
<b>Verksamhetens nettokostnader exkl avskrivningar</b>	<b>1706,9</b>	<b>1599,9</b>	<b>2670,0</b>	<b>2688,8</b>	<b>2573,8</b>

Delårsbokslutet följer samma redovisningsprinciper som användes i bokslutet. Det enda undantaget är ansvarsförbindelsen för förtroendevalda där vi saknar uppgifter i delåret. Denna del av ansvarsförbindelsen uppgick till 10,3 miljoner kr i årsbokslutet.

I anskaffningsvärdet för investeringar över fem miljoner kronor ingår lånekostnader enligt alternativmetoden RKR 15.

Under första tertialet har räntor om 1,1 miljoner aktiverats. Beslut har tagits att ytterligare räntor inte ska aktiveras under 2018, då risk föreligger att dessa räntor kommer att överstiga räntekostnaderna på externa lån.

## Resultaträkning

(miljoner kronor)	Delår 2018	Delår 2017	Budget 2018	Prognos 2018	Bokslut 2017
Verksamhetens intäkter	637,0	612,7			983,8
Jämförelsestörande poster	0,0	0			-24,9
Verksamhetens kostnader	-2 343,9	-2 212,6	-2 670,0	-2 688,8	-3 475,7
Avskrivningar	-131,8	-116,1	-180,0	-200,8	-178,6
<b>Verksamhetens nettokostnader</b>	<b>-1 838,7</b>	<b>-1 716,0</b>	<b>-2 850,0</b>	<b>-2 889,6</b>	<b>-2 695,4</b>
Skatteintäkter	1 684,9	1 634,0	2 521,1	2 559,3	2 464,2
Generella statsbidrag och utjämning	243,9	220,8	337,4	337,4	341,2
Finansiella intäkter	14,5	4,8	10,3	13,8	7,6
Finansiella kostnader	-4,9	-17,4	-5,9	-8,0	-10,7
Jämförelsestörande poster	0,0	-38,4			-57,0
<b>Periodens resultat/årets resultat</b>	<b>99,7</b>	<b>87,8</b>	<b>12,9</b>	<b>12,9</b>	<b>49,9</b>

## Balansräkning

(miljoner kronor)	Delår 2018	Delår 2017	Bokslut 2017
<b>TILLGÅNGAR</b>			
<b>Immateriella anläggningstillgångar</b>			
Dataprogram	3,7	3,1	3,9
<b>Summa immateriella anläggningstillgångar</b>	<b>3,7</b>	<b>3,1</b>	<b>3,9</b>
<b>Materiella anläggningstillgångar</b>			
Mark, byggnad och tekniska anläggningar	3 928	3 388,8	3 634,6
Maskiner och inventarier	152,6	125,8	137,7
Pågående arbeten	501,1	411,1	451,8
<b>Summa materiella anläggningstillgångar</b>	<b>4 581,7</b>	<b>3 925,7</b>	<b>4 224,1</b>
<b>Finansiella anläggningstillgångar</b>			
Aktier och andelar	1 094,1	1 091,1	1 091,1
Långfristiga fordringar	0,8	0,0	5,4
<b>Summa finansiella anläggningstillgångar</b>	<b>1 094,9</b>	<b>1 091,1</b>	<b>1 096,5</b>
<b>Summa anläggningstillgångar</b>	<b>5 680,3</b>	<b>5 019,9</b>	<b>5 324,5</b>
<b>Omsättningstillgångar</b>			
Förråd och lager	4,6	4,6	3,9
Fordringar	1 787,1	229,1	1 846,2
Kortfristiga placeringar	34,0	34,7	34,1
Kassa och bank (Limit 200 Mkr)	74,8	273,6	257,0
<b>Summa omsättningstillgångar</b>	<b>1 900,5</b>	<b>542,0</b>	<b>2 141,2</b>

(miljoner kronor)	Delår 2018	Delår 2017	Bokslut 2017
<b>SUMMA TILLGÅNGAR</b>	<b>7 580,8</b>	<b>5 561,9</b>	<b>7 465,7</b>
<b>SKULDER OCH EGET KAPITAL</b>			
<b>Eget kapital</b>			
Ingående eget kapital vid årets början	3 055,6	3 005,7	3 005,7
Periodens resultat/årets resultat	99,7	87,8	49,9
<b>Summa eget kapital</b>	<b>3 155,3</b>	<b>3 093,5</b>	<b>3 055,6</b>
<b>Avsättningar</b>			
Avsättning för pensioner	222,1	176,7	179,4
Övriga avsättningar	248,6	242,8	243,4
<b>Summa avsättningar</b>	<b>470,7</b>	<b>419,5</b>	<b>422,8</b>
<b>Skulder</b>			
Långfristiga skulder	3 305,1	1 748,4	3 186,1
Kortfristiga skulder	649,7	300,5	801,2
<b>Summa skulder</b>	<b>3 954,8</b>	<b>2 048,9</b>	<b>3 987,3</b>
<b>Summa eget kapital och skulder</b>	<b>7 580,8</b>	<b>5 561,9</b>	<b>7 465,7</b>
<b>Inom linjen</b>			
Ansvarsförbindelser			
Pensionsförpliktelser	934,0	987,5	955,0
Övriga ansvarsförbindelser	159,3	542,7	259,3

### Kassaflödesanalys

(miljoner kronor)	Delår 2018	Delår 2017	Bokslut 2017
<b>Den löpande verksamheten</b>			
Årets resultat	99,7	87,8	49,9
Justering för av- och nedskrivningar	131,8	116,1	178,6
Justering för pensionsavsättningar	42,8	9,3	12
Justering för övriga avsättningar	5,1	0	0,7
Justering för övriga ej likviditetspåverkande poster	-5,7	39,1	21,6
<b>Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital</b>	<b>273,7</b>	<b>252,3</b>	<b>262,8</b>
Ökning/minskning kortfristiga fordringar	59,0	48,9	-1 567,4
Ökning/minskning förråd och varulager	-0,7	-0,7	-0,1
Ökning/minskning kortfristiga skulder	-171,1	-633	-101,1
<b>Medel från den löpande verksamheten</b>	<b>160,9</b>	<b>-332,5</b>	<b>-1 405,8</b>
<b>Investeringsverksamheten</b>			
Investering i immateriella anläggningstillgångar	0,0	-1,6	-2,5
Investering i materiella anläggningstillgångar	-493,0	-418,7	-808,8

<b>(miljoner kronor)</b>	<b>Delår 2018</b>	<b>Delår 2017</b>	<b>Bokslut 2017</b>
Försäljning av materiella anläggningstillgångar	6,8	2,0	1,9
Exploateringsnetto	19,5	39,3	54,8
Investering i finansiella anläggningstillgångar	-4,4	-38,5	-38,5
Försäljning av finansiella anläggningstillgångar	4,4	0,0	0,0
<b>Medel från investeringsverksamheten</b>	<b>-466,7</b>	<b>-417,5</b>	<b>-793,1</b>
<b>Finansieringsverksamheten</b>			
Ökning/minskning långfristiga skulder	119,0	860,4	2 292,7
Minskning av långfristiga fordringar	4,6	0,0	0,0
<b>Medel från finansieringsverksamheten</b>	<b>123,6</b>	<b>860,4</b>	<b>2 292,7</b>
<b>Årets kassaflöde</b>	<b>-182,2</b>	<b>110,4</b>	<b>93,8</b>
Likvida medel vid årets början	257,0	163,2	163,2
<b>Likvida medel vid periodens slut</b>	<b>74,8</b>	<b>273,6</b>	<b>257,0</b>

## 11 Skövde VA - en särredovisning

I Skövde kommun är VA-verksamheten organiserad i förvaltningsform under Sektor Service. Det är Servicenämnden som ansvarar för att utveckla och förvalta de taxefinansierade verksamheten VA. Nämnden är huvudman för VA-verksamheten. Mer information om VA-verksamheten finns under Servicenämnden.

### Resultaträkning (mnkr)

	<b>Delår 2018</b>	<b>Budget 2018</b>	<b>Bokslut 2017</b>
Verksamhetens intäkter	54,4	56,4	82,2
Verksamhetens kostnader	-46,4	-47,0	-69,4
Avskrivningar	-9,2	-8,6	-11,7
Verksamhetens nettokostnader	-1,2	0,8	1,1
Finansiella kostnader	-0,3	-0,8	-1,7
Resultat efter finansiella poster	-1,5	0,0	-0,6

## Balansräkning (mnkr)

	Delår 2018	Bokslut 2017
<b>TILLGÅNGAR</b>		
<i>Materiella anläggningstillgångar</i>		
Byggnader, mark och markanläggningar	345,0	322,1
Inventarier	10,9	8,9
<i>Summa materiella anläggningstillgångar</i>	355,9	331,0
<i>Omsättningstillgångar</i>		
Kundfordringar	2,4	29,6
Övriga fordringar	0,8	0,0
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	11,5	-0,5
<i>Summa kortfristiga fordringar</i>	14,6	29,1
<i>Summa omsättningstillgångar</i>	14,6	29,1
<b>SUMMA TILLGÅNGAR</b>	<b>370,5</b>	<b>360,1</b>
<b>EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER</b>		
Eget kapital	-0,6	0,0
Årets resultat	-1,5	-0,6
<b>Summa eget kapital</b>	<b>-2,1</b>	<b>-0,6</b>
<i>Avsättningar</i>		
Avsättningar för pensioner	1,1	0,4
<i>Långfristiga skulder</i>		
Skuld anslagsavgifter, inkl. upplösning	61,5	50,8
Skuld investeringsbidrag, inkl. upplösning	5,2	2,4
<i>Summa långfristiga skulder</i>	66,6	53,2
<i>Kortfristiga skulder</i>		
Leverantörsskulder	5,5	28,0
Utnyttjad check kredit	284,8	271,2
Övriga skulder	9,2	2,5
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	5,5	5,3
<i>Summa kortfristiga skulder</i>	304,9	307,1
<b>SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTN OCH SKULDER</b>	<b>370,5</b>	<b>360,1</b>

## 12 Personalrapport

<b>Personalstruktur</b>	<b>2018-06-30</b>	<b>2017</b>	<b>2016</b>
Antal tillsvidareanställda	4400	4427	4257
Kvinnor	3387	3403	3281
Män	1013	1024	976
Antal visstidsanställda	640	594	626
Kvinnor	450	421	448
Män	190	173	178
Totalt antal månadsavlönade	5003	4988	4855
Andel tillsvidareanställda	88%	89%	88%
Kvinnor	88%	89%	88%
Män	84%	86%	85%
Antal årsarbeten utförda av timvikarier	336	398	-
Kvinnor	238	265	-
Män	98	133	-
Antal chefer (A, B, C- nivå)	198	211	193
Kvinnor	142	146	131
Män	56	65	62
Antal medarbetare per chef	23	22	-
<b>Kompetensförsörjning</b>	<b>201801-06</b>	<b>201701-06</b>	<b>201601-06</b>
Personalomsättning	6,6%	6,9%	4,9%
Kvinnor	5,9%	6,9%	4,8%
Män	8,5%	7%	5%
<b>Arbetsmiljö</b>	<b>201801-06</b>	<b>201701-06</b>	<b>201601-06</b>
Frisknärvaro	69%	74%	70%
Kvinnor	66%	71%	67%
Män	78%	81%	81%
Total sjukfrånvaro	7,1%	6,4%	8,1%
Kvinnor	8%	7,3%	9,4%
< 29 år	6,5%	5,3%	6,9%
30-49 år	7,4%	7,3%	9,8%
> 50 år	9,2%	8,3%	9,7%
Män	4,4%	3,8%	4,4%
< 29 år	4,6%	4,2%	4,3%
30-49 år	4,4%	3,3%	3,8%
> 50 år	4,4%	4,1%	5%
Andel långtidssjukfrånvaro (=>60 dgr)	40,8%	50,5%	56,2%
Kvinnor	43,3%	53%	58,8%



<b>Personalstruktur</b>	<b>2018-06-30</b>	<b>2017</b>	<b>2016</b>
Män	29,5%	36,5%	40,2%
Antal olycksfall	326	340	367
Antal tillbud	347	222	271
<b>Arbets tid</b>			
Andel tillsvidareanställda med heltidstjänst	76%	74%	75%
Kvinnor	72%	70%	71%
Män	88%	85%	89%
Övertid och fyllnadstid omräknat till årsarbeten	44	48	-
Kvinnor	30	35	-
Män	14	13	-

Definitioner:

Årsarbete	Antal arbetade timmar under året dividerat med schablonvärdet 1700 timmar.
Månadsavlönade	Tillsvidareanställda och visstidsanställda (exempelvis vikarier och allmän visstidsanställning) med månadslön.
Tillsvidareanställda	Medarbetare med så kallad fast anställning.
Frisknärvaro	Andel månadsavlönade som under året har fem eller färre sjukskrivningsdagar.
Sjukfrånvaro	Den totala sjukfrånvaron i timmar omräknat till procent. Avser samtliga anställda, det vill säga såväl månads- som timavlönade.
Långtidssjukfrånvaro	All sjukfrånvaro över dag 60 i sjukperioden.